Τὸ φύλλον Δραχμὴ 1 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθῶς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρ. 40. Ἑξάμηνος δρ. 22. Τρίμηνος δρ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος | Ἐν Ἀθήναις, 26 Ἀπριλίου 1924 | Ἔτος 46ον—Ἀριθ. 22

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

[*Μυθιστόρημα τοῦ Δοχαγοῦ* DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

—Καὶ θαρρῶ πῶς ξέρω, πρόσθεσε σιγὰ-σιγὰ ἡ καλὴ γυναίκα, ὅτι ἡ Βαλεντίνα δὲν τὸν βλέπει μ' ἄσχημο μάτι τὸ Γιάννη μου.

Ἔτσι ἀποφασίστηκαν οἱ ἀρραβῶνες των δυὸ νέων.

Μά, κρῖμα, ἡ Λίζα δὲν πρόφθασε νὰ ἰδῇ τὴν ἐπιθυμία της αὐτὴ νὰ πραγματοποιηθῇ. Πῆρε μόνο στὸν τάφο της τὴ βεβαιότητα ὅτι θὰ γινόταν μετὰ τὸ θανατό της.

Καὶ πραγματικῶς, τρεῖς μῆνες ἀργότερα, τὸν Ἰούλιο τοῦ 1841, ἔγιναν οἱ γάμοι σὲ πολὺ στενὸ κύκλο.

Ἔτσι τὸ γενεαλογικὸ δέντρο τῆς Στρατιωτικῆς Οἰκογενείας, ποὺ παρακολουθοῦμε τὴν ἱστορία της, εἶχε χάσει τοὺς πιὸ παλιοὺς κλάδους της: Τὸ Μτὲλ-Ρόζ, τὴν Κατερίνα, τὸν Ζὰκ Μπαγύ, τὸ Γιάννη Καρδινιὰκ καὶ τὴ Λίζα!.. Μὰ δυὸ καινούργια βλαστάρια ζοῦσαν τώρα ὁ Ἐρρῖκος κι' ὁ Γιάννης Καρδινιάκ. Καὶ στὸν ἴσκιο τοῦ δένδρου, θρεμμένο ἀπ' τὶς ρίζες του, βλάσταιν' ἕνα νέο κλαδί, ὁ Πέτρος Μπερτινύ.

Μετὰ τὸ γάμο του, ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ ἄφησε τὸ σπιτάκι τοῦ Σαὶν-Σὺρ κι' ἐγκαταστάθηκε στὸ Παρίσι, ὅπου τὸν καλοῦσαν ἡ ὑπηρεσία του κι' οἱ ἀσχολίες του. Μαζί του πῆρε καὶ τὴ Δούση Μπερτινύ.

Τὸ καλὸ κορίτσι ἦταν τώρα εἴκοσι χρόνων κι' ὁ μόνος πόθος της ἦταν νὰ γίνῃ καλόγρια τοῦ Ἁγίου Βικεντίου. Τώρα ποὺ δὲν εἶχε κανένα νὰ φροντίζῃ, τώρα ποὺ σὲ λίγο ὁ ἀδελφός της θἄφευγε γιὰ τὸ σχολεῖο, σὲ ποιὸν ἄλλον, ἐκτὸς ἀπ' τοὺς δυστυχισμένους καὶ τοὺς ἀποκλήρους τῆς ζωῆς μποροῦσε ν' ἀφιερώσῃ τὴ ζωή της;

Μὰ ἡ Βαλεντίνα Καρδινιὰκ ποὺ συμπαθοῦσε πολὺ τὴ Λούση, προσπάθησε νὰ τὴ μεταπείσῃ: «Θὰ εἶσαι ἀδελφή μου καὶ θὰ μείνῃς γιὰ χατήρι μου», τῆς ἔλεγε.

Ἡ Δούση δὲν ἀπαντοῦσε παρὰ μ' ἕνα θλιβερὸ χαμόγελο καὶ κάθε αὐγή, πρὶν κανεὶς ἄλλος ξυπνήσῃ στὸ σπίτι, σηκωνόταν καὶ περνοῦσε μιὰ βόλτα στὴ γειτονιά, δίνοντας βοηθήματα στοὺς ἀρρώστους καὶ στοὺς φτωχούς. Ἤξερε ν' ἀνακαλύπτῃ τὴ δυστυχία ὅπου κι' ἂν βρισκόταν καὶ παρουσιαζόταν σὰν παρήγορη ὀπτασία στὶς φτωχικὲς τρῶγλες, ὅπου βασίλευε ἡ δυστυχία.

Ἤξερε νὰ παύῃ τὰ δάκρυα τῶν παιδιῶν ποὺ πεινοῦσαν καὶ νὰ σταλάζῃ ἐγκαρτέρησῃ στὴν καρδιὰ τῶν ἀπελπισμένων. Σὲ λίγους μῆνες ἦταν ὁ καλὸς ἄγγελος τῆς γειτονιᾶς.

Μόνον ὅταν ὁ Ἐρρῖκος Καρδινιὰκ ἐρχόταν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἀδελφό του, τότε οἱ φτωχοὶ τῆς γειτονιᾶς τοῦ κάκου περίμεναν τὸν καλό τους ἄγγελο. Τὴ γοητεία ποὺ ἐξασκοῦσε ὁ λαμπρὸς ἀξιωματικὸς πάνω στὸ μικρὸ Πέτρο, τὴν αἰσθανόταν κι' αὐτὴ καὶ δὲν τῆς εἶχε διαφύγει τὸ ὅτι ὁ Ἐρρῖκος ἔκανε πολλὲς ἐπισκέψεις στὸν ἀδελφό του κι' ὅτι τὴν κοιτοῦσε πολὺ συχνά.

Θυμόταν ὅμως ὅτι τὸν εἶχε ἀκούσει νὰ λέῃ:

—Ἐγὼ δὲ θὰ παντρευτῶ ποτέ! Ἕνας ἀξιωματικός, ἂν θέλῃ νἆναι πραγματικὸς ἀξιωματικός, πρέπει νἆναι πάντα ἕτοιμος νὰ βαδίσῃ, δηλαδὴ νὰ σκοτωθῇ. Δὲν πρέπει ν' ἀφίνῃ πίσω του χήρα κι' ὀρφανά...

—Ναί, τοῦλεγε ὁ Γιάννης, θυμήσου ὅμως τὸν πατέρα μας...

—Πρῶτα-πρῶτα, ὁ πατέρας εἶχε τύχη ἐξαιρετική: γύρισε πολλὲς φορές, ἐνῶ τὸν νόμιζαν σκοτωμένο. Θυμᾶσαι ὅμως τὶς ἀγωνίες τῆς μητέρας, ὅταν

«Ὁ Γιάννης, ἀπὸ τάλλο μέρος, στήριζε τὸν πατέρα του...»
(Σελ. 169, στ. α'.)

ήταν αἰχμάλωτος στὴ Γερμανία, τὰ κρέπια ποὺ εἶχε βάλει ὅταν τὸν θαρροῦσε σκοτωμένο; Τί θὰ τὶς εἶχαν στοιχίσει ὅλες ἐκεῖνες οἱ ἐκστρατεῖες, ποὺ ἐμεῖς ἀμέριμνοι τὶς ἀκούγαμε ἀπ' τὸν παππού-Μπελ-Ρόζ; Ὄχι, ἐγὼ δὲν παντρεύομαι!

Καλὴ καὶ ἅγια ἦταν αὐτὴ ἡ λογική, ἀλλὰ τί τὰ θέλετε! Ὅταν ὁ Ἐρρῖκος ἀντίκρυζε τὴ Λούση, τοὺς συλλογισμούς του αὐτοὺς τοὺς ἔπαιρνε ὁ ἄνεμος. Ἡ εὐγενικὴ κατατομή της, τὰ παιδικὰ χαρακτηριστικά της καὶ πρὸ πάντων τ' ἀγγελικὰ ἐκεῖνα γαλανὰ μάτια, ἦταν πάντα μπροστά του, τὴν ὥρα ποῦκανε γυμνάσια, τὴν ὥρα ποὺ ἐργαζόταν καὶ τὴν ὥρα ποὺ ρέμβαζε στὴ μόνωση τῆς κάμαράς του.

Κι' ἔτσι μιὰ μέρα, παρακάλεσε τὴ νύφη του Βαλεντίνα νὰ βολιδοσκοπήσῃ τὴν καρδιὰ τῆς Λούσης. Γιατὶ ὁ γενναῖος ἀξιωματικὸς ποὺ δὲν ἐτρόμαζε μπροστὰ στ' ἀράπικα γιαταγάνια, ἔνοιωθε δυνατὸ καρδιοχτύπι ὅταν ἀντίκρυζε τὴν ὡραία Λούση, ὥστε κάθε ἀπ' εὐθείας συνεννόησιν ν' ἀποκλείεται.

Ἡ ἀπάντησιν ἦταν ἡ ἑξῆς:

—Ἀγαπῶ τὸν κύριο Ἐρρῖκο σὰν ἀφοσιωμένη ἀδελφή. Τοῦχω ἀληθινὴ λατρεία. Μά, ὅπως κι' αὐτός, δὲν θὰ παντρευτῶ ποτέ.

Κι' ἐπειδὴ ἡ Βαλεντίνα εἶχ' ἐπιμείνει'

—δὲ θὰ παντρευτῶ ποτέ, εἶχε ξαναπεῖ ἡ Λούση, γιατὶ μέσα στὴν ψυχή μου ἔκανα τάμμα ποὺ δὲν παίρνεται πίσω. Μὰ ὅταν, σὲ μέρα κινδύνου, λάβῃ τὴν ἀνάγκη μου, πῆτε του ὅτι θὰ μ' εὕρῃ πάντα στὸ πλευρό του.

Καὶ κράτησε τὸ λόγο της.

***

Ὅσο γιὰ τὸν ἀδελφό της τὸν Πέτρο, ἡ εἴσοδός του στὸ στρατιωτικὸ Πρυτανεῖο εἶχε ἀποφασισθῆ, ὅπως θυμᾶσθε, ἀπ' τὸ συνταγματάρχη Καρδινιάκ. Ὁ μακαρίτης δὲν εἶχε προφθάσει νὰ ξεπληρώσῃ τὴν ὑποσχεσή του ὁ ἴδιος, μὰ τὴν ξεπλήρωσαν οἱ γιοί του κι' ἔτσι τὸν Ὀκτώβρη ὁ ἀνήσυχος Πετράκης φοροῦσε τὴ στολὴ τῶν «Βρούτων».

«Βροῦτοι» λέγονται μεταξύ τους οἱ μαθητὲς τοῦ Πρυτανείου. Εἶναι ὄνομα κάπως παράξενο καὶ ἀκοῦστε τὴν καταγωγή του.

Τὸ Πρυτανεῖο εἶχε διοργανωθῆ στὰ 1808 ἀπ' τὸν Ναπολέοντα καὶ δεχόταν παιδιὰ πτωχῶν ἀξιωματικῶν, γιὰ νὰ τὰ προπαρασκευάζῃ γιὰ τὴ σχολὴ τοῦ Σαὶν Σύρ. Λοιπόν, στὴν παλινόρθωση, οἱ περισσότεροι μαθητὲς τοῦ Σαὶν-Σὺρ ἀνῆκαν σὲ οἰκογένειες εὐγενῶν καὶ θεωροῦσαν τοὺς συμμαθητές των ποὺ εἶχαν ἔρθει ἀπ' τὸ Πρυτανεῖο, σὰν ἀνθρώπους κατωτέρους των.

—Εἶναι ἀγριάνθρωποι ἀπ' τὸ Βρούτιον! ἔλεγαν χλευαστικὰ μεταξύ τους, θυμούμενοι τοὺς κατοίκους μιᾶς ἀρχαίας ρωμαϊκῆς ἐπαρχίας, τῆς σημερινῆς Καλαβρίας, ποὺ οἱ σύγχρονοί τους τοὺς θεωροῦσαν ἀπολίτιστους κι' ἀκαλαίσθητους.

Ἀπὸ τότε κάθε μαθητὴς ποὺ προερχόταν ἀπ' τὸ Πρυτανεῖο ἔπερνε τὸν περιφρονητικὸ τίτλο «Βροῦτος».

Μὰ οἱ μαθητὲς τοῦ Πρυτανείου, χωρὶς νὰ θυμώσουν, διατήρησαν τὸν τίτλο αὐτόν, ποὺ σιγὰ σιγὰ μετεβλήθη σὲ τίτλο τιμῆς, τοὺς ἑνώνει σὰν ἀδέλφια καὶ τοὺς θυμίζει τὶς ἀμοιβαῖες ὑποχρεώσεις.

Τὸ Πρυτανεῖο εἶναι σχολεῖο μὲ κανονισμοὺς στρατιωτικούς. Οἱ μαθητὲς ὅλοι φοροῦν ὁμοιόμορφη στολή, εἶναι μαθητὲς μαζὺ καὶ στρατιωτικοὶ κι' ἔξω ἀπ' τὶς διακοπὲς ποὺ ἔχουν ἄδεια ἐξόδου, ὅλο τὸν ἄλλο χρόνο ζοῦν στὰ μεγάλα κτίρια τοῦ σχολείου, ποὺ τάχτισε ὁ Ἐρρῖκος Δ' κι' ἀπ' ὅπου βγῆκε ἀνάμεσα σ' ἄλλους, κι' ὁ μεγάλος φιλόσοφος Ντεκάρτ. Εἶναι ὅλοι παιδιὰ μιᾶς οἰκογενείας, ὅπου δὲν χωροῦν ἐξαιρέσεις, κι' ἔχουν ὅλοι ἕνα καὶ μόνο κοινὸ σκοπό: νὰ μποῦν στὸ Σαὶν-Σύρ, ἢ ἔστω καὶ στὸ Σύνταγμα, ἂν ἀποτύχουν στὶς ἐξετάσεις.

Παράλληλα μὲ τὶς ἐπιστημονικὲς μελέτες, γίνονται ἀσκήσεις γυμναστικῆς, ξιφομαχίας καὶ ὁπλασκίας. Κι' οἱ μαθητὲς αὐτοὶ βγαίνουν στρατιῶτες τελειότεροι κι' ἀπ' τοὺς παλαίμαχους ἀκόμα.

Βλέπετε ὅτι ὁ συνταγματάρχης εἶχε σκεφθῆ καλά. Μόνο ἡ σιδερένια αὐτὴ πειθαρχία θὰ μποροῦσε νὰ πλάσῃ τὸν ἀνυπόταχτο χαρακτῆρα τοῦ Πέτρου.

Χωρὶς ἀντιρρήσεις, ὁ μικρὸς Μπερτινὺ ἀκολούθησε τὸν Ἐρρῖκο, ποὺ τὸν πήγαινε νὰ τὸν γράψῃ ὁ ἴδιος στὸ Πρυτανεῖο.

Μὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ περάσουν τὴ μεγάλη σκαλιστὴ ξώπορτα, ὁ Πετράκης σταμάτησε.

Κάτι εἶχ' ἐπαναστατήσει ξαφνικὰ μέσα του. Ἔρριχνε πάνω στὴ σκυθρωπὴ πρόσοψη τοῦ σχολείου κάτι ματιὲς ποὺ ἔλεγαν πολλά.

—Ἔ, τί ἔπαθες ἔτσι ἄξαφνα; τοῦ εἶπε ὁ Ἐρρῖκος. Τώρα τελευταῖα εἶχες τόση χαρὰ ποὺ θὰ φορέσῃς τὴν κόκκινη κυλόττα.

—Ναί, λοχαγέ μου, μά...

—Τί μά;

—Θὰ μὲ κλείσουν ἐδῶ-μέσα, σεῖς θὰ φύγετε, καὶ γὼ θὰ μείνω μοναχός μου.

—Ἄκου δῶ, Πέτρο μου, νὰ σκεφθοῦμε λογικά. Ἐγὼ βέβαια δὲ μπορῶ, σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία, νἀρχίσω πάλι τὰ μαθήματα καὶ νὰ καθόμαστε στὸ ἴδιο θρανίο. Ἔχω κι' ἄλλη δουλειὰ νὰ κάμω! Θέλεις νὰ γίνῃς στρατιωτικός. Δὲ μπορεῖς βέβαια νὰ γίνῃς σαλπικτὴς τῶν θωρακοφόρων, ὅπως ἔλεγες ὅταν ἦσουν μικρός. Πρέπει νὰ γίνῃς ἀξιωματικὸς καὶ χρειάζονται σπουδές... Ἄλλωστε σκέψου ὅτι σὲ δέχονται ἐδῶ χατηρικῶς... Κουράγιο, λοιπόν! Τὸ Τοὺρ εἶναι δῶ-κοντά. Ἂν εἶσαι φρόνιμος, ὅπως μοῦ ὑποσχέθηκες, θἄρχομαι νὰ σὲ βλέπω. Ἔλα!..

Ὁ ἀξιωματικὸς πῆρε τὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ. Ὁ Πέτρος πέρασε ἀμίλητος καὶ θλιμμένος τὴν πόρτα. ὅπως ἕνας κατάδικος τὴν πόρτα τῆς φυλακῆς του, καὶ δυὸ δάκρυα γυάλισαν στὰ παιδιάτικα μάτια του.

Ὁ Ἐρρῖκος εἶχε συγκινηθῆ, μὰ ἔκρυψε καλὰ τὴ συγκίνησή του. Ὡστόσο ὁ Πέτρος ἦταν τόσο στενοχωρημένος, ὥστε ὅταν τὸν παρουσίασαν στὸ Διοικητή, δὲν ἀπάντησε στὶς ἐρωτήσεις του παρὰ μὲ μονοσύλλαβα.

Κι' ὅμως ὁ μικρὸς κατάπιε τὰ δάκρυά του, γιατὶ ὁ Ἐρρῖκος τοῦ εἶχε πεῖ ὅτι «οἱ στρατιῶτες δὲν κλαῖνε». Μὰ ἡ χαρὰ ποὺ τοῦ προξενοῦσε ἡ σκέψη ὅτι θὰ φοροῦσε στολή, χάθηκε μπρὸς στὴ λύπη τοῦ χωρισμοῦ.

Στάθηκε καὶ τοῦ φόρεσαν τὸ ψηλὸ κόκκινο πηλίκιο, χωρὶς κἂν νὰ χαμογελάσῃ.

Παραξενεύτηκε ὅμως γιατὶ δὲν εἶχ' ἐπωμίδες.

—Ἄ, σὰν πολὺ διάζεσαι! τοῦπε ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ὑπηρεσίας. Τέτοιες ὧραῖες κόκκινες ἐπωμίδες, γιὰ νὰ τὶς βάλῃς στοὺς ὤμους σου, πρέπει πρῶτα νὰ τὶς κερδίσῃς. Ἂν στὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἔχεις καλοὺς βαθμούς, τότε θὰ ἀποκτήσῃς τὶς ἐπωμίδες.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΤΑΦΙΑ

Τῆς ἑνορίας τὰ σήμαντρα
συλλαβιστὰ σημαίνουν:
ἄκου, θ' ἀπόλυσ' ἡ ἐκκλησιὰ
καὶ τὰ ἐπιτάφια βγαίνουν.

Μέσ' ἀπ' τ' ἀριὰ λιβανωτά,
τὰ κεντητὰ χρυσάφια,
μὲ ψαλμῳδίες περίλυπες
σηκώνουν τὰ ἐπιτάφια...

Σ' ἄσπρο ζωνάρι κρύβοντας
τὴ μέση του ζωσμένη,
λιγνός, ὁλόγυμνος ὁ Ἰησοῦς,
μ' αἱματωμένο γένι.

Κορίτσια, ἀπάνω του, ἀκριβὰ
μυρόλαδα ἐρραντίσαν,
τὸν ἐξεκάρφωσαν γλυκὰ
καὶ τὸν ἐξενυχτίσαν·

Χείλια ἁπαλά, παιδιάστικα,
θλιμμένα ἐτεντωθῆκαν
καὶ τὶς Ἑφτά του ἀκράγγιξαν
πληγές, κι' ἀνασπασῆκαν...

«—Ἔρχονται! Φέρ' τε θυμιατό,
γορνά, κάψ' τε λιβάνι!»
Φέγγουν τὰ σπίτια ἀπ' τὴ χλομὴ
φωτοχυσία ποὺ φτάνει.

Παίζουν οἱ γλῶσσες τῶν κεριῶν
ποὺ ὁ ἀγέρας χαμηλώνει,
βουΐζουν μελίσσι τὰ παιδιά,
κι' ἡ Προβοδία ζυγώνει...

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΝΕΑ ΘΡΥΨΑΛΑ

Μερικὲς ἰδέες ποὺ παρήκμασαν καὶ τὶς ἀνακινοῦν ἀκόμη μερικοὶ ὀπισθοδρομικοί, μοιάζουν μὲ τὶς ψόφιες ἀκρίδες ποὺ τὶς κινοῦν ἀόρατα τὰ μερνήγκια.

***

Τὸν χειμῶνα πρέπει νὰ νιώνεται βαριὰ ὁ ἄνθρωπος ὄχι μόνο γιὰ νὰ μὴν κρυώνῃ, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μὴν κρυώνουν οἱ ἄλλοι ποὺ τὸν βλέπουν χωρὶς ἐπανωφόρι.

***

Ὅταν ἀκούω τὴ μουσικὴ τῶν βουνῶν μας κλεισμένη μέσα σὲ πατοῦτες νεώτερης τέχνης, νομίζω πῶς ὧρα - ὧρα θὰ ἰδῶ νὰ παρουσιαστῆ καὶ κανένας τσοπάνος μὲ ρμόκιν.

***

Οἱ ἀναμνηστικές μας ἐντυπώσεις μοιάζουν μὲ ψηφιδωτὲς εἰκόνες, ποὺ ὁ χρόνος ἔχει ρίξει μερικές τους ψηφίδες.

Δ. Γρ. Κ.

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Η ΠΟΛΗ ΠΟΥ ΕΦΕΓΓΕ

Εἴχαμε νυχτωθεῖ στὴν ἐξοχή, σ' ἕνα μακρύν, ἀτέλειωτο δρόμο. Στὴν ἀτμόσφαιρα ὑπῆρχε μιὰ διάχυτη γλύκα—σὰν ἕνα ἀνοιξιάτικο προμήνυμα, ποὺ εὐωδίαζεν ἔλαφρὰ κι' ἀνακουφιστικά. Ἀνεβαίναμε μιὰ ἀνηφοριά, ὄχι ἀπότομη, ἀλλ' ἀρκετὰ κουραστική. Ἀπὸ τὸ πιὸ ψηλό της σημεῖο θὰ μπορούσαμε νὰ ἰδοῦμε τὴν πόλη, τυλιγμένη μέσα σὲ μιὰ διάφανη ἀσημόσκονη σεληνόφωτος. Γύρω μας ἁπλωνόντανε τὰ ὀργωμένα χωράφια, τὸ ἕνα δίπλα στ' ἄλλο, μὲ κάποιες σκοτεινὲς γραμμές, τοὺς πρόχειρους φράκτες, ἀνάμεσά τους κι' ἀριὰ καὶ ποὺ τὰ μελανὰ σημάδια τῶν καλαμοσκεπασμένων καλυβιῶν. Ἀριστερά μας, στὸ βάθος, μόλις ποὺ διακρινόταν, σὲ διαδοχικὲς καμπύλες καὶ σ' ἀδιάκοπους κυματισμούς, τὰ ἄδεντρο καὶ φαλακρὸ βουνό. Κι' ἐμεῖς προχωροῦσαμε μέσα στὴ νύχτα, κατακουρασμένοι καὶ πεινασμένοι, ἀνίκανοι νὰ σκεφτοῦμε τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν προσδοκία τῆς ἐπιστροφῆς, ἀπὸ τὴν εὐχάριστη γλυκύτητα καὶ τὴν ἀνακουφιστικὴ γαλήνη τοῦ σπιτιοῦ. Κι' ὁ δρόμος γινόταν σιγὰ-σιγὰ πιὸ ἀνηφορικό, πιὸ ἀπότομος, γεμᾶτος λάκκους μὲ νερά, ἀπὸ μιὰ πρόσφατη ἀνοιξιάτικη βροχή,—ἴσως γιὰ νὰ μᾶς κάνει πιὸ χαρούμενη τὴν πολυπόθητη στιγμὴ τοῦ γυρισμοῦ.

Ὡς που πέρα, στὸν σκοτεινὸν ὁρίζοντα, κάτου ἀπὸ τὸν ἐλαφρὰ φωτισμένον οὐρανό, φάνηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ ἀμφίβολη ἀνταύγεια ἑνὸς φωτὸς κι' ἐσβυσε πάλι. Ὕστερ' ἀπὸ μερικὲς στιγμές, ἡ ἴδια λάμψη φανερώθηκε πιὸ σταθερὴ καὶ στὸ τέλος ἔμεινε ἀσάλευτη σὰν ἕνα μακρινὸ φλογισμένο σημεῖο. Ὁ δρόμος ἔφτανε πιὰ στὴν πιὸ ψηλή του ἀνηφοριά· κι' ὅπως σ' ἕνα πέλαγος ἀπροσμέτρητο, ἀναδύονται διαδοχικὰ καθὼς πλησιάζουν τὰ καράβια μὲ τὰ κατάρτια τὰ πυκνὰ καὶ τὰ πλοῖα ποὺ ἀφίνουν πίσω τους ὑποκύανες τολύπες καπνοῦ, ἀναπηδοῦσαν μέσ' στὴν ἔκταση, ποὺ τὴν ἐτύλιγε ἡ ἀσημόσκονη τοῦ σεληνόφωτος, ἀπειράριθμα, ζωηρά, ἀπροσδιόριστα στὴν ἀρχή, ἀμετακίνητα στὸ τέλος τὰ φῶτα. Ἡ πόλη, κάτω, μακρυὰ ἀκόμα, χαμένη μέσα στὴν ἀπόσταση, ἦταν σὰ νὰ μᾶς καλοῦσε μὲ χίλιες φωνές. Ὅσο πλησιάζαμε, μαζὶ μὲ τοὺς ἄπειρους σπινθηρισμούς, ἄρχισε νὰ διαχύνεται γύρω μας κάτι σὰ μιὰν ὑπόκωφη μελῳδία, σὰν ἕνας θόρυβος σιωπηλός, ἔτσι ποὺ μᾶς φαινότανε πῶς ἡ ἴδια ἡ σιωπὴ τραγουδοῦσε γύρω μας καὶ πῶς ἀκούαμε τὴν ἁρμονία της μὲ τὰ μάτια, βλέποντάς την ν' ἀναπηδᾶ μέσ' ἀπὸ τ' ἄπειρα, μακρινά, ἀμετακίνητα φῶτα, κι' ὄχι μὲ τ' αὐτιά μας, ποὺ τὰ πάγωνε ἡ ἐλαφρή, τσουχτερὴ δροσιὰ τῆς νύχτας. Κι' ἡ μελῳδία αὐτὴ καταστάλαζε μέσα μας καὶ μᾶς γέμιζε ἀπὸ μιὰν ἀκατανόητη χαρά, καθὼς γυρίζαμε κουρασμένοι καὶ πεινασμένοι πρὸς τὴν πόλη, ποὺ ἔφεγγε μακριά....

ΙΩ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΨΕΥΤΙΕΣ ΤΟΥ ΜΥΓΧΑΟΥΖΕΝ

ΙΑ'.

Η Φάλαινα καὶ τὸ Πολεμικὸ

Ὁ βαρῶνος Μυγχάουζεν ἔφυγε ἀπ' τὴ Ρωσσία. Καὶ τὸν ξαναβρίσκουμε στὴν Ἀγγλία, ἕτοιμο νὰ κάμῃ ἕνα ταξίδι ὥς τὴν Ἀμερική. Ἄς ἀκούσουμε λοιπὸν τί τοῦ συνέβηκε σ' αὐτὸ τὸ ταξίδι:

«Ἀπὸ τὸ Πόρτσμουθ,—διηγεῖται,—μπῆκα σ' ἕνα μεγάλο πολεμικὸ πλοῖο. Ἄξαφνα, ἐκεῖ ποὺ πηγαίναμε ἥσυχα, τὸ πλοῖο μας σκόνταψε σὲ κάτι τί, ποὺ τὸ πήραμε ὅλοι γιὰ ξέρα. Ἀλλὰ ὄχι, δὲν ἦταν! Γιατὶ ρίξαμε ἀμέσως τὸ βαρίδι καὶ δὲ βρήκαμε πάτο οὔτε ἀφοῦ ἀμολήσαμε ἑκατὸ ὀργιὲς σκοινί. Ὡστόσο, ἀπὸ τὴ σύγκρουση, τὸ πλοῖο μας ἔγεινε σὲ κακὰ χάλια: μᾶς ἔφυγε τὸ τιμόνι, μᾶς ἔσπασαν τὰ κατάρτια, μᾶς σκίστηκαν τὰ πανιά. Δυὸ ναῦτες, ποὺ βρέθηκαν στὶς κεραῖες, ἔπεσαν οἱ κακόμοιροι στὴ θάλασσα κι' ἐπνίγηκαν. Ἐγώ, ποὺ ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ βρισκόμουν στὴν καμπίνα μου, τινάχτηκα καὶ χύπησα στὸ ταβάνι μὲ τέτοιαν ὁρμή, ὥστε τὸ κεφάλι μου χώθηκε ὥς τὴν κοιλιά μου, ὅπως ὅταν σπρώχνῃ κανεὶς ἕνα κιάλι καὶ χώνεται ὁ ἕνας σωλήνας μέσα στὸν ἄλλον. Ἕνα μήνα ἔκαμε τὸ κεφάλι μου νὰ ξαναπάρῃ τὴ φυσική του θέση!

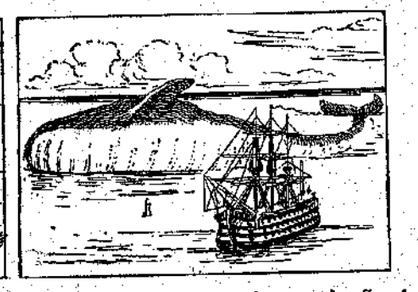

Μ' ὅλ' αὐτά, τὸ πλοῖο μας ἐξακολουθοῦσε νὰ τρέχῃ δώδεκα λεῦγες τὴν ὥρα! Ποῦ λοιπὸν εἶχε σκουντάψει, ἀφοῦ ξέρα δὲν βρήκαμε πουθενά; Καὶ πῶς, ὕστερ' ἀπὸ τὴ σύγκρουση, πῆρε τέτοια φόρα, ἀφοῦ οὔτε ἀέρας φυσοῦσε οὔτε τὰ πανιά μας ἦταν γερά;

Σὲ λίγο εἴδαμε ἀπὸ μακριὰ μιὰ τεράστια φάλαινα. Κι' ἡ ἐμφάνιση αὐτὴ μᾶς τὰ ἐξήγησε ὅλα: Τὸ πλοῖο μας περνῶντας εἶχε ξύσει τὴ μύτη τῆς φάλαινας, ποὺ κοιμόταν ἀθέατη, σὲ βάθος δεκάξη ποδιῶν ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια. Τὸ θεριὸ τότε ξύπνησε, θύμωσε, χτύπησε μὲ τὴν οὐρά του τὸ πλοῖο μας, τὸ κατατσάκισε ὅπως εἴδαμε, πῆρε στὸ στόμα του τὴν ἄγκυρα κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Γι' αὐτὸ τὸ σπασμένο πλοῖο μας ἔτρεχε μὲ τόση γρηγοράδα: Τὸ ἔσερνε ἡ φάλαινα.

Εὐτυχῶς τὸ σκοινὶ σὲ λίγο κόπηκε καὶ τότε χάσαμε καὶ τὴν ἄγκυρα καὶ τὴ φάλαινα. Κι' ἐξακολουθήσαμε τὸ ταξίδι μας, ἀφοῦ ὅπως ὅπως ἐπιδιορθώσαμε τὶς ζημιές.

Ὕστερα, στὸ γυρισμὸ ἀπὸ τὴν Ἀμερική, στὸ ἴδιο μέρος, ἀπαντήσαμε πάλι τὴ φάλαινα. Μὰ ἦταν ψόφια κι' ἔπλεε στὸν ἀφρό. Εἶχε μάκρος μισὸ μίλλι! Μπήκαμε στὶς βάρκες γιὰ νὰ κόψουμε τοὐλάχιστο καὶ νὰ πάρουμε στὸ πλοῖο ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ κεφάλι της. Καὶ μὲ μεγάλη μας ἔκπληξη κι' εὐχαρίστηση, βρήκαμε μέσα στὸ στόμα της τὴν ἄγκυρά μας μὲ καμμιὰ σαρανταριὰ ὀργιὲς σκοινί! Φαίνεται μάλιστα πῶς τὸ ξένο αὐτὸ σῶμα ποὺ εἶχε σταθῆ ἐκεῖ, ἔγεινε αἰτία τοῦ θανάτου της. Γιατὶ ὅλο ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ στόματός της, ἦταν ἀκόμα πρησμένο.

(Ἀκολουθεῖ) Η. ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Ἀγαπητοί μου,

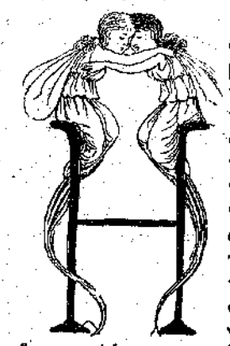

ΕΠΙΣΤΟΛΗ μου αὐτὴ θὰ σᾶς βρῇ μέσ' στὴ χαρὰ τῆς Λαμπρῆς, μὲ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη καὶ μὲ τὰ κόκκιν' αὐγά. Τί γρήγορα ποὺ ἠρθαν καὶ φέτο ὅλ' αὐτά! Ὅπως δὰ κάθε χρόνο. Πάντα ἡ Σαρακοστὴ φεύγει χωρὶς νὰ τὴν καταλάβουμε—ψέμματα;— κ' ἡ Λαμπρὴ ἔρχετκι ὥς που νὰ γυρίσῃς νὰ ἰδῇς.... Κ' ὅταν γιορτάζεται στὶς 22 τοῦ Μάρτη, ποὺ εἶναι τὸ νωρίτερο, μὰ κ' ὅταν γιορτάζεται στὶς 25 τοῦ Ἀπρίλη, ποὺ εἶναι τὸ ἀργότερο, (μὲ τὸ παλιὸ Ἡμερολόγιο ἐννοεῖται). Γιατὶ καθὼς ξέρετε, εἶναι μιὰ *κινητὴ* γιορτή. Κανονίζεται μὲ τὸν «κύκλο τῆς Σελήνης» ποὺ λένε, καὶ χρειάζεται ἕνας πολύπλοκος λογαριασμὸς γιὰ νὰ βρίσκουμε, κάθε χρόνο, πότε πέφτει ἡ Λαμπρή. Εὐτυχῶς ποὺ τὸ λογαριασμὸ αὐτὸ τὸν κάνουν ἄλλοι. Ἐμεῖς, ἀπὸ τὴν Πρωτοχρονιά, βλέπουμε τὴ χαρμόσυνη ἡμερομηνία στὸν Ἡμεροδείχτη: «Κυριακή, 14/27 Ἀπριλίου, τὸ Ἅγιον Πάσχα.» Καὶ δὲν ἔχουμε πιὰ παρὰ νὰ μετροῦμε τοὺς μῆνες καὶ τὶς ἑβδομάδες ποὺ μᾶς χωρίζουν...

Ἂν θέλουμε πάλι νὰ ἰδοῦμε καὶ τὸ ἑπόμενο Πάσχα, ἢ νὰ θυμηθοῦμε τὸ περσινό, δὲν ἔχουμε παρὰ νὰνοίξουμε μιὰ Σύνοψη. Στὸ τέλος, ὑπάρχουν πάντα τὰ «Πασχάλια» καμμιὰ εἰκοσαριὰ τοὐλάχιστο χρόνων. Ἄξαφνα ἡ Σύνοψή μου τὰ ἔχει ἀπὸ τὸ 1902 ὥς τὸ 1926. Καὶ μπορῶ νὰ σᾶς πῶ πὼς τοῦ χρόνου θἄχουμε Πάσχα στὶς 6/19 τοῦ Ἀπρίλη καὶ τὸ 1926 στὶς 19 τοῦ Ἀπρίλη/2 τοῦ Μάη.—Παρακάτω; —Ἔ, παρακάτω, θὰ βγῇ ἄλλη Σύνοψη νεώτερη, ποὺ θἄχῃ τὰ Πασχάλια ὥς τὸ 1950. Περισσότερα δηλαδὴ ἀπ' ὅσα θὰ μοῦ χρειαστοῦν ἐμένα...

Ἄλλος τρόπος, γιὰ νὰ ξέρῃ κανεὶς πότε εἶναι Πάσχα, χωρὶς Σύνοψη καὶ χωρὶς Ἡμεροδείχτη, εἶν' ἐκεῖνος ποὺ μεταχειριζόταν κάποιος παπᾶς στὸ χωριό: Τὴν Καθαρὴ Δευτέρα ἔβαζε σὲ μιὰ φλάσκα ἕξη κουκιά, ὅσα εἶναι οἱ Κυριακὲς τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς. Κάθε Κυριακὴ πετοῦσε ἢ ἔτρωγε ἀπὸ ἕνα κουκκί. Κι' ἅμα ἄδειαζε ἡ φλάσκα, ἦταν Μεγάλη Ἑβδομάδα καὶ Λαμπρή! Δὲν εἶναι ὅμως καὶ τόσο σίγουρος αὐτὸς ὁ τρόπος καί... δὲν σᾶς τὸν συσταίνω. Γιατὶ θἀκούσατε ἴσως τί ἔπαθε μιὰ χρονιὰ ὁ παπᾶς ἐκεῖνος: Ἡ παπαδιά του, κατὰ τύχη, εἶχε δεῖ τὴ φλάσκα μὲ τὰ λίγα ἐκεῖνα κουκκιά. «Ἰδές, εἶπε μὲ τὸ νοῦ της, ὁ καϊμένος ὁ παπᾶς μου τἄχει κρυμμένα γιὰ νὰ ξεστομίζῃ. Μὰ ἐγὼ ἔχω νὰ τοῦ βάλω κι' ἄλλα.» Καὶ τοῦ ρίχνει στὴ φλάσκα μιὰ χούφτα κουκκιά. Ἔτσι πέρασε κι' ἡ Λαμπρή, πέρασε κι' ἡ Ἀνάληψη, ἔφτασε κι' ἡ Πεντακοστὴ κι' ἀκόμα Χριστὸς Ἀνέστη στὸ χωριό. «Παπᾶ μου, τοῦλεγαν οἱ χωρικοί, γιατὶ φέτο ἀργεῖ ἔτσι ἡ Λαμπρή; Κοντεύουμε νὰ θερίσουμε κι' ἀκόμα! Πότε θαρθῇ ἐπιτέλους;» Κι' ὁ παπᾶς, ποὺ κουνοῦσε τὴ φλάσκα του κι' ὅλο ἄκουγε μέσα νὰ βροντοῦν κουκκιά, τοὺς ἔλεγε ἀπελπισμένος: «—Ἀμ ξέρω κι' ἐγώ, παιδιά μου; ***Κατὰ πῶς λαλεῖ ἡ φλάσκα, οὔτε φέτο Λαμπρή, οὔτε τοῦ χρόνου Πάσκα!*** » Λόγος ποὺ ἔμεινε ἀπὸ τότε παροιμία, γιὰ κείνους ἴσα-ἴσα ποὺ δὲν παίρνουν καλὸ μέτρο ἢ δὲν βάζουν σίγουρο σημάδι γιὰ νὰ βροῦν κάτι τί.

Στὴν πατρίδα μου, ὅταν ἤμουν παιδί, οἱ ἁπλοϊκοὶ ἄνθρωποι μεταχειριζόνταν κάτι καλύτερο: Εἶχαν ἐπίτηδες ἐφτὰ καλογριὲς ἀπὸ καρτόνι, ἕξη μαυροφόρες καὶ μιὰ κοκκινοφόρα. Τὶς ἔστηναν ὄρθιες στὴ σειρά, ἀπὸ τὴν Καθαρὴ Δευτέρα, σ' ἕνα μέρος τοῦ μαγαζιοῦ ἢ τοῦ σπιτιοῦ, συνήθως στὸ εἰκονοστάσι. Καὶ κάθε Σαββατόβραδο ἔρριχναν ἀπὸ μιὰ μαυροφόρα, ὡςότου δὲν ἔμενε ὄρθια παρὰ μόνο ἡ κοκκινοφόρα, ἡ Λαμπρή. Ἀλλὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, αὐτὸ δὲν τὄκαναν τόσο γιὰ σημάδι,—γιατὶ οἱ ἁπλοϊκοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι καὶ γραμματάκια ἤξεραν, καὶ Καζαμία εἶχαν, κι' ὁ παπᾶς τῆς ἐνορίας τους ἤταν σὲ θέση νὰ τοὺς πληροφορῇ, κι' ἀπὸ πολλὰ ἄλλα σημάδια μποροῦσαν νὰ ξέρουν πότε εἶναι Λαμπρή'—ἀλλὰ τὸ ἔκαναν ἔτσι καὶ γιὰ γούστο ἢ γιὰ γούρι, σὰν ἕνα θρησκευτικὸ ἔθιμο ἢ ἀνέκει, ὅπως τὄλεγαν.

Καὶ πραγματικῶς εἶχε τὸ γούστο του, νὰ βλέπῃς στὰ μαγαζάκια ἐκεῖνες τὶς μαῦρες καλογρίτσες στὴ σειρά, νὰ λιγοστεύουν σιγὰ-σιγὰ γιὰ νἀφήσουν μονάχη τὴν κόκκινη. Σοῦ φαινόταν, ἀλήθεια, πὼς ἔβλεπες σιγὰ-σιγὰ τὴ Λαμπρὴ νὰ ἔρχεται, νὰ πλησιάζῃ, ὅπως βλέπεις σ' ἕνα ρολόϊ νὰ πλησιάζῃ ἡ ὥρα ποὺ ποθεῖς...—«Πάει κι' αὐτή! τὴ φάγαμε κι' αὐτή! πόσες μένουν ἀκόμα!» ἔλεγαν μὲ χαρὰ οἱ ἁπλοϊκοὶ ἄνθρωποι κάθε ποὺ τέλειωνε μιὰ ἑβδομάδα τῆς Σαρακοστῆς κι' ἔρριχναν τὴν ἀντίστοιχη καλογριά. Γιατὶ σημειώστε πὼς καθεμιὰ εἶχε καὶ τὸ σύμβολό της. Ἡ πρώτη ἄξαφνα, τῆς Ὀρθοδοξίας, κρατοῦσε ἕνα εἰκόνισμα, γιὰ νὰ θυμίζῃ τὴν ἀναστύλωση τῶν ἁγίων εἰκόνων· ἡ τρίτη, τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, κρατοῦσε ἕνα σταυρό· ἡ τελευταία, τῶν Βαΐων, κρατοῦσε τὸ «βαγί», ἕνα κλαδὶ ἀπὸ φοίνικα, καὶ καθεξῆς.

Ἄ, ἤταν κάτι ὄμορφο, ὅπως ὅλα τὰ παλιά... Σήμερα δὲν γίνονται πιὰ τέτοια πουθενά. Τὰ ἐσάρωσαν ὅλα ἡ πρόοδος, ὁ πολιτισμός, ὁ σκεπτικισμός. Κι' ὅσα μένουν ἀκόμα, αὔριο θὰ σαρωθοῦν κι' αὐτά. Δὲν ξέρω, δὲν θέλω νὰ πῶ, ἴσως τότε θἄναι καλύτερα· ἀλλὰ δὲν μπορῶ καὶ νὰ μὴ θυμοῦμαι χωρὶς συγκίνηση τὰ παλιὰ κι' ὄμορφα ἐκεῖνα.... Μαζὶ μ' αὐτά, ἤταν καὶ τὸ φιλὶ τῆς Ἀγάπης. Τώρα κοντεύει νὰ καταργηθῇ κι' αὐτό· μὰ τότε ἀκόμα, —τότε ποὺ ἔστηναν καὶ τὶς καλογρίτσες,—τὴ Λαμπρὴ φιλιούμαστε ὅλοι μὲ ὅλους. «Χριστὸς Ἀνέστη! — μάτς, μούτς!» δὲν εἶχε! Φιλιούμαστε μὲ τὸν παπᾶ στὴν Ἐκκλησιά, μὲ τοὺς γονεῖς μας, μὲ τἀδέρφια μας, μὲ τοὺς συγγενεῖς μας πέρα-πέρα, μὲ τοὺς φίλους μας, μὲ τοὺς συμμαθητές μας, μὲ τοὺς γνωστούς μας γενικά. Χριστὸς Ἀνέστη! μάτς, μούτς!...

Ἔ, δὲν εἶχαν ἐφευρεθῇ ἀκόμα καὶ τά... μικρόβια, δὲν φοβούμαστε νὰ κολλήσουμε καμμιὰ ἀρρώστεια καί, τὸ κυριότερο, ἡ πίστη ἀκόμα ἤταν τόσο βαθιά, τόσο θερμή, ὥστε καὶ σἄρρωστο ἀκόμα μπορούσαμε νὰ δίνουμε χωρὶς φόβο τὸ φιλὶ τῆς Ἀγάπης, τὸ φιλὶ τοῦ Χριστὸς Ἀνέστη... Ἔτσι ἄφοβα μεταλαβαίναμε ὅλοι μὲ τὸ ἴδιο κουταλάκι, χωρὶς νὰ φωνάζουμε, σὰν τώρα, πὼς ὁ παπᾶς ἔπρεπε νἀλλάζῃ συχνὰ τὸ ἱερὸ πανὶ ποὺ τὸ σκούπιζε' κι' ἔτσι ἄφοβα φιλούσαμε τὸ γυαλὶ τῆς ἁγιας εἰκόνας πρὶν ξεπλυθῇ ἀπὸ τὰ μύρια χείλια ποὺ τὸ εἶχαν ἀγγίξει μὲ τὴν ἴδια ἀφοβία κι' εὐλάβεια...

Ναί, δὲν θέλω νὰ πῶ... Ἴσως τώρα εἶναι καλύτερα· κι' ἀκόμα καλύτερα θἄναι αὔριο ποὺ θὰ καταργηθοῦν ὅλα... Ἀλλὰ μπορῶ νὰ μὴ θυμοῦμαι τέτοια πράγματα χωρὶς συγκίνηση; Ἔτσι ἀργότερα θὰ θυμᾶστε καὶ σεῖς τὰ παιδικά σας, τὰ σημερινά...

Λοιπόν, Χριστὸς Ἀνέστη, καὶ τοῦ χρόνου! Αὐτὸ τοὐλάχιστο μποροῦμε νἄμαστε βέβαιοι πὼς δὲν θὰ καταργηθῇ ποτέ...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΡΗΤΑ

32.

Ὅποιος ξέρει νὰ ψωνίζῃ
—καὶ τὸ ψώνιο θέλει γνώση,—
δυὸ φορὲς αὐτὸς κερδίζει
μὲ ὅ,τι πάρει, μὲ ὅ,τι δώσει.

Καὶ γι' αὐτόν ποὺ δὲν γνωρίζει
Λὲν τὰ στόματα τοῦ κόσμου:
—«Πάει καβάλλα καὶ ψωνίζει,
νὰ παράδες, πράμμα δός μου!»

CHEF

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κας Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΗ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'. (Συνέχεια)

Καὶ γυρίζοντας στὴ Δεμάραινα, εἶπε σοβαρά:

—Μὰ νὰ σοῦ πῶ, γυναῖκα, ἔτσι κι' ἔτσι τὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν δουλειὰ τὸ χειμῶνα. Γιατὶ τάχα νὰ μὴ στέλνουμε καὶ τὸ Γιάννη, νὰ μάθῃ πιὸ πολλὰ γράμματα;

Ἡ κυρὰ-Δεμάραινα βρῆκε σωστὴ τὴν ἰδέα. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ στέλνουν τὸ Γιάννη στὸ σχολειὸ καὶ τὸ βράδυ νὰ γυρίζῃ μὲ τὴ μικρή του φίλη.

Φαντάζεστε πιὰ τὴ χαρὰ τῆς Ἀνθούλας! Τώρα δὲν φοβόταν τὸ σχολειό. Ὁ Γιάννης θὰ τὴν ὑπερασπιζόταν, ἂν τὴν πείραζε κανένα κακὸ παιδί· θὰ τὴν ἐπρόσεχε καὶ τὸ βράδυ ποὺ θὰ γύριζαν στὰ σπίτια τους.

Ὁ μικρὸς Δεμάρας τὴν πῆγε ὕστερα ὥς τῆς κυρίας Δάντη—Τὸ χιόνι διασκεδάζει πάντα τὰ παιδιά· ὁ Γιάννης ἔκανε μεγάλες σφαῖρες καὶ σημάδευε τὰ δέντρα. Τὰ πουλιὰ πετοῦσαν γυρεύοντας κανένα σπειρί· οἱ σπίνοι ἔτρεχαν στὸ χιόνι κι' οἱ μικρές τους πατημασιὲς ἀποτυπωνόνταν ἀπάνω του.

* * *

Ἔτσι λοιπὸν τὰ δυὸ παιδιὰ ἀνταμωνόνταν στὴν κωμόπολη ὅπου ἤταν τὰ σχολεῖα. Ὁ Γιάννης πήγαινε στὸ ἀρρεναγωγεῖο, ἡ Ἀνθούλα στὸ παρθεναγωγεῖο.

Στὴν ἀρχή, ἡ μικρὴ δυσκολεύτηκε πολύ. Ἤταν συνειθισμένη νὰ κάνῃ ἄλλες ἐργασίες μὰ ὄχι καὶ νὰ διαβάζῃ. Ἔπειτα ὁ περιορισμὸς μέσα στὸ σχολειὸ τὴν στενοχωροῦσε· τὴν ἐζάλιζαν κι' οἱ φωνὲς τῶν κοριτσιῶν ἐκείνων ποὺ δὲν τὰ ἤξερε καθόλου κι' ὁ περιπαιχτικὸς τρόπος ποὺ τὴν κοίταζαν, τῆς ἔφερνε δάκρυα... Ἀλλὰ τὸ βράδυ ξανάβρισκε τὸ φίλο της, τὸν ἔπιανε ἀπ' τὸ χέρι κι' ἐγύριζαν μαζί, μιλῶντας γιὰ ὅσα εἶχαν μάθει τὴν ἡμέρα ἐκείνη.

—Στεναχωριέμαι, Γιάννη, τοῦ ἔλεγε· κάλλιο νἀρμέγω τὴν Κοκκίνω, νὰ μαγειρεύω ἢ νὰ κάνω τυρί, παρὰ νὰ χώνω ἕνα-ἕνα ὅλ' αὐτὰ τὰ γράμματα στὸ κεφάλι μου. Κάτι κορίτσια ποὺ εἶναι στὴ μεγάλη τάξη, μὲ λένε χοντροκέφαλη. μὰ ἐγὼ ἡ κακομοῖρα βάζω ὅλα μου τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ μαθαίνω.

Πραγματικῶς, ἡ θέληση τῆς Ἀνθούλας ἐνίκησε. Καὶ σὲ λίγο ἄρχισε νὰ κάνῃ τέτοιες προόδους ποὺ ἡ δασκάλα της ἐσάστιζε. Ὤς τὴν ἄνοιξη ἔμαθε νὰ διαβάζῃ καλούτσικα.

—Ἡ Ἀνθούλα εἶναι ἡ καλύτερη μαθήτρια τοῦ σχολείου, ἔλεγε ἡ δασκάλα. Εἶναι γνωστικὴ σὰ μεγάλη κι' ἤμερη σὰν ἀρνί.

Ἡ κυρία Δάντη, ὅταν τὸν Ἰούνιο γύρισε στὸ μέγαρό της, θέλησε νὰ ἰδῇ κι' ἡ ἴδια τί προόδους εἶχε κάνει ἡ προστατευόμενή της. Κι' ἔμεινε ἔκπληκτη ἅμα εἶδε πόσα εἶχε κατορθώσει νὰ μάθῃ σὲ τόσο λίγον καιρό.

—Σοῦ ἔφερα ὕφασμα γιὰ ἕνα φόρεμα, τῆς εἶπε. Νὰ παρακαλέσῃς τὴν Ἀργυρὼ νὰ σὲ μάθῃ νὰ τὸ ράψῃς, γιατὶ θέλω νὰ ἔρχῃς, ὅπως κάθε καλὴ νοικοκυρά, νὰ ράβῃς τὰ φορέματά σου μονάχη σου.

Ἡ Ἀργυρὼ φάνηκε πρόθυμη. Τῆς ἔδειξε πῶς νὰ κόψῃ τὸ ὕφασμα καὶ πῶς νὰ τὸ τρυπώσῃ. Ἔπειτα τῆς τὸ δοκίμασε καὶ τὴν ἔβαλε νὰ τὸ ράψῃ. Ἡ Ἀνθούλα ἤξερε ράψιμο ἀπ' τὸ σχολειό· καὶ σὲ μιὰ ἑβδομάδα τὸ φόρεμα τελείωσε.

* * *

Ἕνα βράδυ τοῦ Αὐγούστου, ἡ Ἀνθούλα εἶδε νὰ ἑτοιμάζουν τὸ ταξιδιωτικὸ ἁμάξι τοῦ ἀρχοντικοῦ. Κι' ἐπειδὴ ἡ κυρία Δάντη εἶχε βγῇ μὲ τὸ λαντό της, ἡ μικρὴ ρώτησε ποιὸν πήγαινε νὰ πάρῃ τὸ ταξιδιωτικό.

—Τὸν κύριο, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ ἁμαξᾶς χτυπῶντας τἄλογα.

Ἡ Ἀνθούλα δὲν κατάλαβε ποιὸς ἤταν αὐτὸς ὁ «κύριος», ἀφοῦ ὁ ἄντρας τῆς κυρίας ἤταν χρόνια πεθαμένος· ἀλλὰ χωρὶς νὰ συλλογιστῇ περισσότερο, πῆγε νὰ περιποιηθῇ τὰ πουλιά της.

Τὰ περδίκια κι' οἱ φασιανοὶ εἶχαν μεγαλώσει καὶ σκόπευαν σὲ λίγες μέρες νὰ τἀπολύσουν στὸ δάσος. Ἡ Ἀνθούλα ἐγνώριζε κάθε πουλὶ μὲ τὄνομα ποὺ τοῦ εἶχε δώσει αὐτὴ ἡ ἴδια. Ἄλλα ἦταν λαίμαργα καὶ τσιμποῦσαν τὰ δειλά· ἄλλα ἔκαναν τὸν περήφανο καὶ περίμεναν νὰ χορτάσουν τὰ πεινασμένα κι' ἔπειτα νὰ καταδεχτοῦν νὰ φᾶνε κι' αὐτά... Ἡ Ἀνθούλα διασκέδαζε πολὺ μὲ τὰ πουλιά της, τἀγαποῦσε καὶ συλλογιζόταν μὲ λύπη πὼς σὲ λίγο ἐπρόκειτο νὰ πετάξουν κι' ἴσως νὰ σκοτωθοῦν ἀπὸ τοὺς κυνηγούς.

Μιὰ μέρα, βρῆκε ἕνα περδίκι μισοπεθαμένο μέσα στὸ κλουβί. Ἦταν ξαπλωμένο στὸ ἕνα πλευρὸ καὶ δὲν κουνιόταν καθόλου. Τί νὰ εἶχε τὸ κακόμοιρο; Ἡ Ἀνθούλα ἄνοιξε τὸ κλουβὶ καὶ πῆρε τὸ πουλί, ποὺ δὲν ἔκαμε καμμιὰ ἀντίστασιν.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΤΙΜΗΜΕΝΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΥΡ-ΔΗΜΑΡΧΟΥ

—Κύρ-Δήμαρχε, τὴν τιμημένη σου ἐδῶ, σὲ παρακαλῶ! εἶπε μιὰ μέρα ὁ χωροφύλακας παρουσιάζοντας ἕνα ἔγγραφο.

—Μετὰ χαρᾶς σου! ἀποκρίθηκε ὁ κύρ-Δήμαρχος. Κι' σερώθηκε μὲ τὰ ὅλα του γιὰ νὰ βάλῃ τὴν «τιμημένη» καθὼς τὴν ἔλεγε, ὑπογραφή του. Ἀλλὰ μὲ τὰ κινήματα ποὺ ἔκαμε, γιὰ νὰ βουτήσῃ τὴν πέννα του στὸ καλαμάρι καὶ νὰ ὑπογράψῃ, βούτησε μαζὶ κι' ἡ φούντα τῆς σκούφιας του καὶ πετάχτηκε... Ἔτσι ἡ «τιμημένη» ὑπογραφὴ βγῆκε τόσο μουντζουρωμένη, ὥστε ἀναγκάστηκαν νὰ κάμουν ἄλλο ἔγγραφο ἐξ ἀρχῆς.

Κι' αὐτὴ τὴ φορά, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό, ὁ κύρ-Δήμαρχος ἔβαλε τὴν «τιμημένη» του ξεσκούφωτος.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΛΕΓΑΛΟΥΣ

«Η ΤΡΙΜΟΡΦΗ ΓΥΝΑΙΚΑ»

Τώραιότερο, τὸ καλιτεχνικώτερο ἀθηναϊκὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ (*Φαίδωνος*).

Κομψότατος τόμος ἀπὸ τὴ Σειρὰ τῶν «Ἀπάντων» (ἐκδότης Ι. Δ. Κολλάρος) ἀπὸ 320 σελίδες μὲ δίχρωμο ἐξώφυλλο.

Πωλεῖται καὶ στὸ Γραφεῖο μας *δρ.* 20 (καὶ ταχυδρομικῶς γιὰ τὸ Ἐσωτερικὸ *δρ.* 22 καὶ γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ 24,50.

Μόνο γιὰ μεγάλους

ΜΗ ΜΟΥ ΑΠΤΟΥ

Ἀριθ. Ἐγκρ. 59

Μὲ πόνο στὴν καρδιά, — πικρὸ [ποτήρι! —
Τὴ στράτα παίρνει γιὰ τὸ κοιμη- [τήρι.
Τό βῆμα της συρτό, ἀργὸ πολύ,
Στὶς ἐρημιὲς τοῦ κήπου ἀντιλαλεῖ.

Τὸν Σταυρομένον κλάιει—ὦ μοι- [ρολό! —
Ἕνα σκουλήκι μέσα της τὴν τρώει
Καὶ δάκρυα κυτὰ στὰ μάγουλα [της
Κυλοῦν βγαλμένα ἀπ' τὴν καρ- [διά της.

Τὰ μάτια της θολά, — τόσο ἔχουν [κλάψει! —
Διακρίνουν ἐκεῖ κάποιον... Θἄναι [ὁ κηπουρός...
—Τὸν Σταυρομένο ποῦ τὸν ἔχουν [θάψει;
—Μαρία!..—Κύριε μου!.. Εἶναι [Αὐτός!..

Νὰ ἰδῇ τὸ θαῦμα ἀπὸ κοντὰ σι- [μώνει...
Τὰ χέρια της νὰ τὸν ἀγγίσῃ [ἀπλώνει...
—Μαρία, μὴ μοῦ ἄπτου! τῆς φω- [νάζει Αὐτός
Καὶ χάνεται σὰν ὀπτασία — σὰ [Θεός.

(Διορθωμένο)

Ἑλληνικὸ Ἰδανικό

ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ἀριθ. Ἐγκρ. 68.

Ὁ Γιαννάκης, πέντε χρονῶ, ἄρχισε τὶς σπουδές του. Ἡ καλή του μαμὰ τοῦ μαθαίνει τὸ ἀλφάβητο, κι' ὅταν εἶναι εὐχαριστημένη ἀπ' τὸ μάθημα, τοῦ δίνει μιὰ σοκολάτα.

Πολλὲς φορὲς ὅμως ὁ Γιαννάκης δὲν φαίνεται εὐχαριστημένος κι' ἰδοὺ τί σκέφτηκε σήμερα: «Ὅταν θὰ μάθω νὰ διαβάζω καλά, θὰ μὲ στείλουν στὸ σχολεῖο. Τί ἄσχημα θἄναι! Θὰ κρύψω καὶ ἐγὼ τὸ ἀλφαβητάρι μου ποὺ κανεὶς νὰ μὴ μπορῇ νὰ τῶβρῃ!» Καὶ τρέχει, πάει καὶ πετᾷ τὸ βιβλίο του πίσω ἀπὸ ἕνα κιβώτιο μὲ ξύλα. Κι' ἐνῶ ἡ μαμά του κι' ἡ ὑπηρέτρια ἔκαναν τὸ σπίτι ἄνω—κάτω γιὰ νὰ τὸ βροῦν, ὁ κατεργάρης... ἔπαιζε μπαλιές.

Μὰ νά, ἀκούει ἄξαφνα τὸν μπαμπά του νὰ λέῃ στὴ μαμά:

—Λοιπόν, ὁ Γιαννάκης εἶπε καλὰ τὸ μάθημα του σήμερα;

—Ὁ Γιαννάκης δὲν μελέτησε ἀκόμη, γιατὶ χάθηκε τὸ ἀλφαβητάρι του.

—Τί κρῖμα! κι' ἐγὼ ποὺ τοῦ ἔφερα ἕνα ὡραῖο καραγκιόζη!

Καθὼς τ' ἀκούει ὁ Γιαννάκης, τρέχει στὴν ὑπηρέτρια.

—Σταματούλα, τῆς λέει, κοίταξες καὶ πίσω ἀπὸ τα ξύλα;

Τὸ βιβλίο τότε βρέθηκε ἐκεῖ πίσω. Μὰ ὁ Γιαννάκης, ἀντὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὸ σφάλμα του, ἄρχισε νὰ μαλώνῃ καὶ θέλησε καὶ νὰ δείρῃ τὴν ὑπηρέτρια!

Ἡ μαμά του θύμωσε, τὸν ἔβαλε τιμωρία, καὶ οὔτε μάθημα τοῦ ἔκανε, οὔτε δ μπαμπάς του τοῦ ἔδωσε τὸν ὡραῖο καραγκιόζη.

Τώρα σὲ μιὰ γωνιὰ ὁ μικρὸς σκέπτεται. Θέλει νὰ ζητήσῃ συγγνώμη, μὰ τοῦ φαίνεται τόσο ἄνοστο νὰ λέῃ ὅλη τὴν ὥρα Α Β Γ Δ..

«—Σταματούλά, ἀκούει σὲ λίγο τὴ μαμά του, θὰ βγῶ μιὰ στιγμούλα ἔξω· πρόσεχε τὸν Γιαννάκη ξέρεις, εἶναι τιμωρία».

Μὰ ὁ Γιαννάκης, σὰν καλὸ παιδὶ ποὺ εἶναι κατὰ βάθος, τρέχει στὴ μαμά του:

«—Μαμάκα μου, μὴ βγαίνετε ἔξω, σᾶς παρακαλῶ· θὰ μάθω τὸ μάθημά μου, συγγνώμη!»

Τί εὐχαριστημένη ποὺ εἶναι ἡ μαμά του! Μὰ κι' ὁ μπαμπάς του τὸ ἴδιο. Κι' ὅταν τὸ μεσημέρι ὁ Γιαννάκης μπῆκε στὴν τραπεζαρία, βλέπει ἀπάνω στὴν καρέκλα του ἕναν πολὺ ὡραῖο καραγκιόζη, δῶρο.

Μάγισσα

Η ΩΡΑ ΤΗΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

Ἀριθ. Ἐγκρ. 75.

Λείπουν λίγες ὧρες γιὰ τὴν ἀναχώρησή μου. Τὰ πράγματα ποὺ βλέπω, ντύνονται γιὰ μένα σὲ μιὰ μεγάλη μελαγχολία· ὅ,τι ἀκούω, παίζει σταυτιά μου σὰ μιὰ θλιβερὴ μουσική. Ἔχω τόσες φορὲς ξαναδεῖ αὐτὸ τὸ σπίτι ποὺ εἶναι μπροστά μου, τόσες φορὲς ἔχω δῇ αὐτοὺς τοὺς δρόμους, αὐτὰ τὰ κτίρια, αὐτὰ τὰ πρόσωπα... Γιατί, τώρα ποὺ φεύγω, ὅλα μὲ συγκινοῦν τόσο; Γιατὶ ὁ οὐρανός, τώρα ποὺ εἶναι γιὰ νὰ τὸν ἀφήσω, μοῦ φαίνεται γεμάτος ἀπὸ μιὰ σκοτεινὴ ποίηση;

Καὶ τὸ βλέμμα μου παρατηρεῖ ὅλα καὶ ὅλους μὲ τὴν ἀγάπη ἐκεῖνου ποὺ ἔχει φόβο νἀφήσῃ, νὰ χάσῃ, κανένα ἀγαπητὸ πρᾶγμα καὶ ὅλα, ἀκόμη ὅ,τι μοῦ ἦταν μισητὸ ἢ ἀδιάφορο, ἔχει γιὰ μένα, τώρα ποὺ φεύγω, μιὰ καινούργια ἀξία, ἕνα ἄλλο ἐνδιαφέρο, μιὰ ἀφοσίωση...

Καὶ τὸ σπίτι; Τὸ σπίτι μου; Πόσο μοῦ εἶναι ἀγαπητὸ σ' αὐτὲς τὶς τελευταῖες ὧρες, μέσα στὴν ὥραία του ἁπλότητα! Πόσο ζωηρὰ αἰσθάνομαι τὸ χωρισμὸ καὶ τὴν ἀνάγκη νὰ ἔχω πάντα ἐμπρός μου αὐτὰ ποὺ ἀφίνω, ἴσως γιὰ πάντα!

Κάθε φωνή, κάθε θόρυβος, κάθε τραγοῦδι, κάθε πρᾶγμα ποὺ μοῦ κτυπᾶει τὴν ἀκοή, μιλεῖ στὴν ψυχή μου. Καὶ πόσο εἶναι συγκινητικὲς οἱ τελευταῖες λέξεις τοῦ χαιρετισμοῦ, οἱ εὐχές!...

Καὶ οἱ τελευταῖες φωνὲς μὲ παρακολουθοῦν, μὲ συντροφεύουν, καὶ τὶς ξαναβρίσκω συγκεχυμένες μὲ χίλιες ἄλλες ἴδιες. Καὶ ἔχω πάντα ἐμπρός μου ἐκεῖνο τὸ σπίτι, ἐκεῖνους τοὺς δρόμους κι' ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα. Ξαναβλέπω ἑναν-ἕνα τοὺς συγγενεῖς μου, τὶς φίλες μου, τὰ γνωστὰ πρόσωπα καὶ τὰ γνωστὰ μέρη... Καὶ μοῦ φαίνεται σχεδὸν πὼς δὲν ἀπομακρύνομαι ἀπὸ αὐτούς... Κι' ὅμως ἡ ὥρα τῆς ἀναχώνησης ἔφθασε!..

Βασίλισσα τοῦ Σαββᾶ

ΠΡΩΙΝΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Ἀριθ. Ἐγκρ. 70.

Δὲν ἔχει ἀκόμη ξημερώσει. Ἕνα ἀβέβαιο ἡμίφως σκεπάζει τὰ πάντα.

Ἡ πρωϊνὴ αὔρα ἔχει ἀρχίσει νὰ πνέει ἁπαλά, καὶ μιὰ ψυλὴ ψυχρίσα μὲ ἀνατριχιάζει... Τὰ δένδρα στάζουν χονδρὲς σταγόνες, ποτισμένα ἀπὸ τὴ νυκτερινὴ δροσιά, καὶ τὰ πουλάκια ποὺ μόλις ἔχουν ξυπνήσει, καθαρίζοντα μέσα στὰ πυκνὰ φυλλώματα τῶν δένδρων, περιμένοντας τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου, ἐνῶ συγχρόνως κελαηδοῦν χαρωπά.

Ἡ πρύσινη χλόη, τὰ ἄγρια ἄνθη τοῦ δάσους, τὰ δένδρα, οἱ θάμνοι, ὅλα μοσκοβολοῦν. Ροφῶ μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῶν πνευμόνων μου, καὶ δὲν χορταίνω τὴν μαγευτικὴν αὐτὴ μυρωδιὰ τῆς δροσερῆς φύσης, ποὺ λὲς καὶ μοιάζει πνοὴ θεϊκή! Περπατῶ μαγεμένος μέσα στὸ δάσος καὶ ἀποθηκεύω ἀπὸ τὸν ζωογόνο του ἀέρα, ποὺ δὲν θὰ μπορέσω νὰ τὸν βρῶ ἄλλοῦ.

Ἀλλὰ ὁ οὐρανὸς ἀρχίζει τώρα νὰ φλογίζεται, πέρα κεῖ πρὸς τὸ βουνό, καὶ σὲ λίγο ἕνας πύρινος δίσκος ξεπροβάλλει φωτεινὸς ἀπὸ τὴν κορυφή του, κι' ὁλοένα σηκώνεται πρὸς τ' ἀπάνω νὰ φωτίσῃ καὶ πάλι τὴν ξυπνημένη γῆ!

Ἦταν ὥρα πιὰ νὰ ἐπιστρέψω, καὶ ἄφησα τὸ δάσος.

Κιρκινέζος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Φούλα στὴ Φιφή:

«Δὲν σοῦ γράφω πολλά, γιατὶ πρέπει νὰ μελετήσω. Αὔριο μὲ περιμένουν δυὸ Διαγωνισμοί!

Ἡ Φιφὴ στὴ Φούλα μετὰ ἕνα μῆνα:

«.... Καὶ καλὴ ἐπιτυχία στοὺς δυὸ Διαγωνισμοὺς ποὺ σὲ περιμένουν αὔριο».

Μυρισμένο Λουλουδάκι

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 23ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑΤΟΣ

(Τοῦ ἔτους 1923)

(Ἴδε Διάπλασιν 1922 σελ. 382)

Εἰς τὸν κατωτέρω Πίνακα τῶν Βραβείων ὁ ἀριθμός, ποὺ συνοδεύει κάθε ὄνομα σημαίνει πόσα φύλλα ἐν ὅλῳ διέθεσεν ὁ διαγωνιζόμενος.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ

[Κανεὶς, διότι κανεὶς δὲν διέθεσε τάπατούμενα ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ 780 τουλάχιστον φύλλα. Τοῦτο πρέπει νἀποδοθῇ εἰς τὰς δυσχερεῖς διὰ τὸ Ξεσπάθωμα περσινὰς περιστάσεις καὶ προπάντων εἰς τὰς συνεπείας τῆς Μικρασιατικῆς κατοστροφῆς.]

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

Σύλλογος «Κινέζικη Δημοκρατία,» φύλλα 611.—Σύλλογος «Μόζαρτ» 563.—Σοφία Θ. Ἠλιοπούλου, 520.—Σύλλογος «Ἀνικήτων,» 390.

ΕΠΑΙΝΟΣ

Σύλλογος «Κρατικὰ Ὁμοσπονδία Ὀρχομενοῦ,» 351. Νίνα Μ. Κατσαρῶ, 312. Τριανταφυλλένια, 312. Σύλλογος «Περιδρόμος», 286. Θεοδ. Α. Χρηστίδης, 286, Σύλλογος «Θρίαμβος», 247. Χρυσομαλλοῦσα τῶν Σφακιῶν, 234. Φιλελεύθερος Ἴων, 208. Γυναίκα, 208. Δοξασμένος Ἀρχηγός. 195. Παιδὶ τοῦ Μέλλοντος,182. Ἀφορισμ. Κύμα καὶ Ἄσπρο Συννεφάκι, 156. Ἰωλάνθη, 156. Ἀφελὴς Κυκροκοῦλα, 156. Ἐλεύθερο Πουλί, 156. Κ. Θ. Ἀλμίσης, 156. Ἀγγελική Φερεντίνου, 156. Χρυσοκυρή, 156. Γυναικομάχος Ἔλλην, 156. Ἀδρατος Πυγμάχος, 152, Σύλλογος «Νέα Ζωή», 145. Τζιμμα, 130. Ἀθηνᾶ Λεμονίδου, 130. Κωκετὰν Τρομάρας, 130. Μαρία Καραγιάννη, 104. Ἄβρα Ἀπριλίου, 104. Γλυκειὰ Μελαγχολία, 104. Χαϊδεμένη, 104. Ἀπαλανθὸς, 104. Νευρόσπαστο, 104. Τσουκνίδα, 104. Ἐσμέ, 104. Ἀνίκητος Ἑλλάς, 104. Γιακᾶς, 104. Ἑλληνικὸν Ἰδανικόν, 104. Κόμπεν Σύλβα, 104. Νίκος Π. Μωσσόγλου, 104. Μιράντα, 104. Ἀγριοκάτσικο, 104. Κοκκινοσκουφίτσα, 104. Μαρία Χ. Μιχαηλίδου, 104. ολυτεὶαν Ν. Στελλάτου, 104. Ἀλίκος Παρμενίδης. 104. Ἀναμόνη, 104. Ὠκυκέτη, 78. Τρελλὴ Ἀχτίδα, 78. Κατελίνας, 78. Γεώργ. Μ. Πλέλλης, 78. Λεβέντισσα, 78. Συμμορία Καουβαλλιῶν, 78. Σύλλογος «Παιδικὸς Κόσμος», 78. Ἑλληνικὴ Καβιά, 78, Βόλγας, 78 Δεσπῆ Μαργαρίτα, 78. Μυστηριώδης Ὑγνωστιστής, 78. Χανουμάκι, 65. Καπετὰν Καραπιπέρης, 65. Ἴρις, 65. Λίβα Γ. Καζαντζῆ, 65. Ἰφιγένεια Γιαλούση, 52. Μινιόν, 52. Ἱππόλυτος, 52. Δοξασμένος, Τσολιᾶς, 52. Σκαρπάτης, 52. Σύλλογος «Φρέδος Δημπάνη», 52. Τηλωνὴς Φάρος, 52. Φαίδρα Κ. Αἰμιλιανίδου, 52. Ἰουλία Ἀγ. Οἰκονόμου, 52. Δημ. Φ. Κανελλόπουλος, 52. Κική Α. Εὐστρατιάδου, 52. Λάζ. Γ. Βάρδας, 52. Διάκος Ἀρματωλὸς, 52. Ἀφελὴς Ἡρακλειώτης, 52 Γ. Ν. Νικολάου, 52 Ἐλεύθερη Πατρίδα, 52. Βασίλειος Βουλγαροκτόνος, 52. Κυνηγός. 52. Περφεκτὶκός, 52. Ἀττικὸς Οὐρανός, 52. Νεράϊδα τοῦ Νείλου, 52. Ἀγχολούδουδο, 52. Διωγμένο Σμυρνιωτόπουλο, 52. Ξανθὴ Κορφιατσοπούλα, 52. Κόκκινος Διάβολος, 52. Λεάκος, 52. Ξενιτεμένο Πουλί, 52. Μαυροφῶς, 52. Ξενιτεμένη, 52. Βασ. Γ. Γαγάνης, 52. Ἀφρόκρινο, 52. Ἐθριδίκη Σ. Μάλη, 52. Θρήνος Μάνας, 52. Σουλιωτοκοῦλα, 52. Ἐμ. Ν. Μάνος, 52. Μαρία Στουάρτ, 52. Τένης Π. Γεωργιάδης, 52. Ποιγκήκισσα τῆς Σελήνης, 52. Καμένη Σιωνοῦνη, 52. Μόλτκε, 52. Γυιὸς τῆς Νεράϊδας, 52. Ἀρχοντοπλὰ Μεταξῆ, 52. Ὀφρανεμένη Μικρασία, 52. Πυροβολιτάκι, 52. Κωνστ. Χ. Φλόρος, 52. Δημ. Σπ. Παδοβᾶς, 52. Τρελλὸς Ἀέρας, 52. Κλειὼ Ν. Ἀδαμαντά, 52. Γεώργ. καὶ Ἡρακλ. Μάρχας

52. Ἰουλία Κ. Πιστῆ, 52. Υἱὸς τοῦ Ταῦγέτου, 52. Ἄρης, 52. Ἀρετὴ Βασιλειάδου, 52. Πόπη Μ. Στυλιανάκη, 53. Πλανόδιος, 52. Λέλα Χατζηκώστα, 52. Σοφία Δ. Χειλᾶ, 52. Μέλισσα, 52, Προαιώνιος Πόθος, 52. Προσκοπακι τοῦ Ἑλληνόπνευμα, 52. Μαρία Σ. Λιβαράτου, 52. Μικρὴ Χωριατοπούλα, 52. Δοσούλα τῆς Αὐγῆς, 52. Σωτήρ. Διβάρης, 52. Ἰδανισμὸς 52. Διαπλασοφάγος, 52. Ἀδελφοὶ Κ. Παχυνάκη, 52. Γιῶργ. Φ. Ταμπάκη, 52. Ἄλκης Π. Παπαδᾶς, 52. Ἀνδρ. Ν. Μπαμίχας, 52. Νικολ. Μ. Τσαχάκης, 52. Ἀτρόμητος Δέων, 52. Κάρμεν, 52. Εὐφενία Διαμανδούρου, 52. Μικρούλης, 52. Κοίτη, 52. Φῶτης Πλανήτης, 52. Σύλλογος «Μοῦσαι», 52. Δ. Γ. Θοιβιδόπουλος, 52. Χαμόγελο τῆς Βύτυχίας, 52. Ἀγρία Καλλονή, 52. Ματωμένο Γέλιο, 52. Γιαμπαμπίκος. 52. Κοραῆς, 52. Ὀρθοδοξία Πατρίδου, 52. Δράσος Φρέσκος, 52. Κόμησσα Μπαρμπιρόλη, 52. Αἴας, 52. Ἰσμήνη Μαΐστη, 52. Ὀλγα Ν. Πλαταρίδου, 52. Ἱππότης τῆς Μάλτας, 52. Νέαρχος Θ. Ἀντωνιάδης, 52. Κατίνα Καρδερίνη, 52. Πνιχτῆς, 52. Ἄννα Δ. Χατζηκώστα, 52. Εὐφυΐκη Λούση, 52. Γαλῆ τῆς Ἀγκύρας, 52. Πολυκὸς Ἀστῆς, 52. Ἀσύλληπτος. 52. Δέα, 52. Πάντα Ἐμπρός, 52. Κωνστ. Ρούσσος, 52. Φλέβαρος Σπίνος, 52. Μεγάλη Ἑλλάς, 52. Πύρ- Δ. Κιούσης, 52. Καβούς, 52. Ἑλένη Δ. Χαρατσίου, 52. Μορία Γ. Πόλυζοΐδου, 52. Α. Γεροκωστόπουλος, 48. Σπ. Χέλμης, 39. Λεονάρδ. Πατρινός, 39. Ἑλένη Κυπριώτου, 39. Στ. Α. Βαρελτζίδης, 39. Ρίτα, 39. Μοσχολούλουδο, 39. Μπερμπαντάκος, 39. Σύλλογος «Κεραυνός», 39. Δαφνοστεφὴς Νίκη, 39. Κισσός, 34. Δ. Σ. Γλυκοφρίδης 26. Ἰακ. Θ. Πολυκράτης, 26. Βασιλικὴ Παπαγιάννη, 26. Νοτιοαῆς, 26. Ἄγγελος Εἰρήνης, 26. Ἀθ. Τσακίρης. 26. Μ. Λέκκας, 26. Γκρυνιέ, 26. Ἀθανάσιος Διάκος, 26. Ἰωάννης Καλημέρης, 26. Ἀκριτόπουλο Γέλιο, 26. Τραγοῦδοι τῆς Πατρίδος, 26. Ναυτάκι τοῦ Ἑλληνόπνευμα, 26. Ψυχίνα, 26. Φαέθων, 26. Χαρίκλεια Δεληγιάννη, 26. Σύλλογος «Εὐφίτος». 26. Ρα-Γκαβάν, 26. Σύλλογος «Ἐλπίς», 17. Εὐμένης Ἐμ. Παράσχος. 13. Εὐγενοῦλα Ἐκαιναστοῦ, 13. Χρυσόφτερη Ἐλπίδα, 13. Γ. Α. Ἀνδρουλιδάκης, 13. Ἑλλὰς τῶν Ὀνείρων, 13. Δημ. Καρούδας, 13. Α. Ν. Δαμασκηνίδης, 13.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΟΥΔΕΝΑ θἀποσταλοῦν τὰ βιβλία τοῦ βραβείου του, ἐὰν δὲν ὁρίσῃ καὶ ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἴδιος ὁ βραβευόμενος, ἐκλέγων κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκυρήξεως, ἐκ τῶν δημοσιευομένων εἰς τὰ νεώτερα φυλλάδια τιμοκαταλόγων τῶν τόμων τῆς Διαπλάσεως καὶ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ὑπολογίζων αὐτὰ μὲ τὰς ἐκεῖ ὁριζομένας τιμάς. Τὸν ὑπολογισμὸν δὲ τῆς ἀξίας τοῦ βραβείου πρέπει νὰ κάμῃ ἕκαστος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ 23 Διαγωνισμοῦ Ξεσπαθώματος (ἴδε Διάπλασιν τοῦ 1922, σελ 382.)

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ λαβόντες Β'. Τάξεως βραβεῖον νὰ στείλουν τὰς φωτογραφίας των διὰ νὰ δημοσιευθοῦν. Ὅσοι εἶχαν στείλῃ φωτογραφίαν των καὶ ἐδημοσιεύθη, πρέπει νὰ στείλουν νέαν.

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ δικαιοῦνται νἀντιπροσωπευθοῦν εἰς τὸ Ξεσπάθωμα διὰ μιᾶς μόνον ἕκαστος φωτογραφίας εἴτε μόνον τοῦ Προέδρου, εἴτε. ἀντ' αὐτοῦ, ἑνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου.

ΕΥΣΗΜΑ ἀπενεμήθησαν εἰς ἕκαστον των διαγωνισθέντων ἀναλόγως τῶν διατεθέντων ὑπ' αὐτῶν φύλλων, ἤτοι ἓν Εὔσημον διὰ κάθε 25 φύλλα ἢ κλάσμα αὐτῶν.

Τὰ Εὔσημα τῶν Συλλόγων δὲν διανέμονται· ἀνήκουν εἰς τοὺς Συλλόγους.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 33 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 20 Ἀπριλίου 1924.

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ, παιδιά μου! Στέλνω σ' ὅλους καὶ σ' ὅλες τὸ μητρικό μου φιλὶ καὶ παρακαλῶ τὸν Ἀναστάντα Χριστὸ νὰ σᾶς φωτίζῃ πάντα στὸ καλό. Καὶ τοῦ χρόνου, μὲ ὑγεία, μὲ προκοπὴ καὶ μὲ χαρά.

Ὁρίστε! ὀκτὼ Συλλογὲς ἔλαβα ὡς σήμερα γιὰ τὸ νέο Διαγωνισμὸ τῶν Ἀσκήσεων, κι' ἀπ' αὐτὲς *μόνο οἱ δυὸ* εἶναι γραμμένες σὲ μεγάλα τετράδια ὅπως ἐζήτησα: τοῦ *Ἀστρου τῆς Ἀνατολῆς* καὶ τῆς *Κυματιζούσης Σημαίας*. Οἱ ἄλλες ὅλες σὲ μικρά! Ὥστε ἐγὼ μιλῶ στὸν ἀέρα. Ἡ μήπως δὲν τὸ εἶπα καθαρά; Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν γινόταν καθαρότερα. Σᾶς εἶπα: μεγάλο τετράδιο, ἀπὸ μεγάλες κόλλες, ὅσο εἶναι μιὰ σελίδα τοῦ φύλλου μας. Ἂς ἐλπίσω τουλάχιστο ὅτι οἱ ἄλλοι θὰ καταλάβουν τώρα καὶ θὰ συμμορφωθοῦν.

Ἡ *Σμύρνη* καταγγέλλει διάφορες Ἀσκήσεις ὡς ἀντιγραμμένες ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Ἔλαβα ὁπὸ σημείωσιν τὶς καταγγελίες, θὰ τὶς ἐξελέγξω καὶ, ἂν ἰδῶ ὅτι δὲν εἶναι μιὰ σύμπτωση, ἢ μιὰ συνάντηση, θὰ ἐλαττώσω στ' ἀποτελέσματα τὸ βαθμὸ τῶν καταγελλομένων. Ἤδη *Σμύρνη* παρατηρεῖ ὅτι ἡ «Ἐφθαρμένη Ἐπιγραφή» δὲν εἶναι νέον εἶδος, γιατὶ πολλὲς τέτοιες δημοσιεύθηκαν στοὺς Ἀθλ. Διαγωνισμοὺς τοῦ 1913. Πολὺ καλά!

Ἡ *Ἰσμήνη* ἔχει μιὰ πολὺ ἀποιδαία, ἀλήθεια, ἀπορία: «Ὅταν γράφουμε, λέει, στὸ σχολεῖο Διαγωνισμούς, ἕνα καλὸ κορίτσι τί πρέπει νὰ κάνῃ: Νὰ βοηθῇ τὴν συμμαθήτριά της ἢ ὄχι; Γιατὶ ναί μὲν ὁ Χριστὸς εἶπε βοηθεῖτε ἀλλήλους, οἱ καθηγητές μας ὅμως ἀπογορεύουν αὐτὴ τὴν ἀλληλοβοήθεια. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάνουμε; Νὰ παραβαίνουμε τὴν ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ ἢ νὰ γελᾶμε τοὺς καθηγητές μας;»—Νὰ ἕνα σωστὸ πρόβλημα συνειδήσεως! Ἐμένα μοῦ φαίνεται, ὅτι ἕνα «καλὸ κορίτσι» δὲν μπορεῖ νἀρνηθῇ ποτὲ τὴ βοήθειά της σὲ μιὰ συμμαθήτρια· ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέχῃ ὥστε ἡ βοήθειά νὰ εἶναι τέτοια, ποὺ *νὰ μὴ βλάπτῃ*. Στοὺς Διαγωνισμοὺς π: χ: ἂν τῆς δώσῃ τὸ θέμα ὁλάκερο γραμμένο, ἕτοιμο, νὰ τὸ ἀντιγράψῃ μηχανικά, θὰ τὴ βλάψῃ. Κάθε ἄλλο δηλαδὴ θὰ τῆς δώσῃ παρὰ τὴν καλὴ βοήθεια ποὺ ἔννοεῖ κι' ὁ Χριστός. Ἂν τῆς πῇ ὅμως μιὰ λέξη, ἂν τῆς θυμίσῃ κάτι ποὺ ξέχασε, ἂν τῆς ἐξηγήσῃ κάτι ποὺ δὲν τὸ κατάλαβε, ἂν δηλ. τὴ βοηθήσῃ νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ γράψῃ *μόνη της*, ὦ, αὐτὸ διαφέρει καί, ὅποιος μπορεῖ, ἂς τὸ κάνῃ. Νά, κοιτάξετε καὶ τὸν καθηγητή: πῶς βοηθεῖ αὐτὸς ἕνα μαθητὴ γιὰ νὰ γράψῃ; Δὲν τοῦ ὑπαγορεύει βέβαια· τοῦ λέει ὅμως κάτι τί, ποὺ τὸν κάνει νὰ σκεφθῇ, νὰ θυμηθῇ, νὰ καταλάβῃ, νὰ βρῇ καὶ νὰ γράψῃ μόνος του. Νά, ἔτσι μόνο μπορεῖτε νὰ βοηθεῖτε καὶ σεῖς, ὅταν μπορεῖτε.

Στὸ προηγούμενο φύλλο εἴδατε ἕνα καινούργιο ψευδώνυμο: *Εὐλογημένη Ἡμέρα*. Ἔρετε λοιπὸν ποιὰ εἶναι, γιὰ τὸ φίλο μας ποὺ τὸ πῆρε, αὐτὴ ἡ εὐλογημένη ἡμέρα; Δὲν τὸ φανταζεστε. Εἶναι ἡ ἡμέρα ποὺ λαβαίνει τὴ Διάπλασι! "Ετσι τὴ λέει αὐτὸς καὶ τὴν ἔκανε καὶ ψευδώνυμό του. Τί ὡραία!

Εὐκλείδη, Ἄγγελε Ψυχῶν καὶ λοιπὰ μέλη τοῦ «Τιτάνος», σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ γιὰ τὶς ἐνέργειες ποὺ κάνετε νὰ μὲ διαδόσετε ὅσο μπορεῖτε στὸ Παρθεναγωγεῖο. Ὤ, ναί, οὔτε σ' αὐτό, οὔτε σὲ κανένα ἄλλο δὲν εἶμαι διαδεδομένη *ὅσο ἔπρεπε*. Παντοῦ ἡ ἀναλογία εἶναι σχετικῶς μικρή· κι' οἱ καλοί μου φίλοι πρέπει νὰ κάνουν ὅ,τι μποροῦν γιὰ νὰ τὴν μεγαλώσουν.

Σὲ συγχαίρω, *Ἄκι Πορφύρα*, γιὰ τὴν ἐπιτυχία σου στὶς ἐκθέσεις κι' εὐχαριστῶ τὸν κ. καθηγητή σας ποὺ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, εἶπε τόσα καλὰ γιὰ μένα. Τὸ κοριτσάκι σου, δυστυχῶς, δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐγκρίνω, γιατὶ τώρα δὲν δέχομαι ἀπὸ κανένα ἀνεξαιρέτως. Γιὰ τὸ ἄλλο, ἡ ἰδέα μου εἶναι ὅτι πρέπει ν' ἀκολουθήσῃς τὴ συμβουλὴ τῆς μητέρας σου· ἡ λογοτεχνία δὲν εἶναι ἐπάγγελμα, εἶναι ἀξίωμα ποὺ τὸ δίνει ἡ φύσις καὶ πολλὲς φορὲς δὲν τὸ ἀναγνωρίζει ἡ κοινωνία. Γι' αὐτὸ οἱ περισσότεροι λογοτέχνες, γιὰ νὰ ζοῦν, κάνουν καὶ κάτι ἄλλο.

Τὴν καϋμένη μου τὴν *Παιδικὴ Χαρά*, παρ' ὀλίγο νὰ τὴ χάσουμε ἀπὸ μιὰ γρίππη. Καὶ νὰ τί μοῦ γράφει σήμερα: «Θὰ ἔκανα ταξίδι γιὰ τὰς αἰωνίους μονὰς· ἀλλὰ σκέφθηκα: θὰ βρῶ κι' ἐκεῖ Διάπλαση;... Καὶ μὴ γνωρίζοντας τοῦτο, μετάνοιωσα κι' ἤμουνα στὴ γῆ». Ἄ μὰ ἀγαπῶ πάρα πολὺ γι' αὐτὴ τὴ μετάνοια κι' εὐχομαι νὰ περάσουν ἑκατὸ χρόνια πρὶν σοῦ ἔλθῃ πάλι ἰδέα τέτοιου ταξιδιοῦ...

Ναί, *Πουλὶ τῆς Καταιγίδος*, νὰ τοὺς δέσῃς τοὺς τόμους σου καὶ νὰ τοὺς ἔχῃς. Αὐτὴ ἡ σειρὰ θὰ εἶναι μεθαύριο μιὰ ὡραία ἀνάμνηση γιὰ σένα καὶ σὲ βεβαιῶ ὅτι κανένα παλιό σου βιβλίο δὲν θἀνοίγῃς μὲ τόση συγκίνηση. Σὰ νἄξερα τὴν ἐπιθυμία σου, δημοσιεύω σήμερα ἕνα κομμάτι τοῦ κ. Παγκυριωτόπουλου, ἀπὸ αὐτὰ ποὺ σοῦ ἀρέσουν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι τὰ ποιήματα καὶ τὰ μικρὰ διηγήματα μπαίνουν ἀναλόγως τοῦ χώρου ποὺ ἀφίνουν σὲ κάθε φύλλο τὰ τακτικὰ κομμάτια, οἱ συνέχειες τῶν μυθιστορημάτων κι' ἡ Ἐπιστολή.

Ἤρα καὶ Σασπφώ, τὸ γραμματάκι σας πολὺ μ' εὐχαρίστησε. Νὰ μοῦ γράφετε συχνὰ καὶ μὴ φοβᾶστε πὼς μὲ ζαλίζετε. Χαίρω γιὰ τὴν ἐπιτυχία σας στὶς ἐκθέσεις. Ἀμ Διαπλασοπόλες... μποροῦσε;.. *Νίκ-Κάρ*, *Ἀχριοτραυταφυλλάκι* καὶ *Βενετοπούλα*, χαίρω π

τοὺς ἄλλους κι' ὁποιος σᾶπούση...)
Ραγιὰν τῆς Ἀνατολῆς (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα δὲν εἶδες ὅμως ὅτι δὲν δέχομαι πιὰ κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα;). *Ὑψιπέτην Ἀετόν*, (ἐστειλα· ἐννοεῖ τὰ 8 δέκατα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Ἀσκήσεων τῆς Τριμηνίας· ἀλλὰ σένα μὴ σὲ νοιάζει γι' αὐτό· στέλνε ὅσες λύσεις βρίσκεις, ὅσες μπορεῖς καὶ τἄλλα εἶναι δική μου δουλειά·) *Δὸν Ζουαν* (ἐστειλα) *Γιοὺ Γιοὺ* (μὲ πολλὴ χαρὰ ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό· ἡ διεύθυνσις τοῦ βιβλιοπωλείου εἶναι Πλατεῖα Συνταγματος) *Ρεῦμα τοῦ Νείλου* (ἐστειλα, χαίρω πολύ, ἀλλὰ τὸ κομμάτι σου τὸ ἔλαβα ἀργά) *Ἀρχαῖον Πολεμιστήν, Μῆλβιλ, Σεμίραμιν, Μακεδονοπούλα κλπ.*

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *19 Ἀπριλίου*, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 218ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 26 Ἰουνίου

301. Λεξίγριφος

Τὸ πρῶτο δυσανάβατο,
Τρανὴ τἄλλο θεά·
Κι' ἀπὸ τὸ πρῶτο τ' ὅλο μου
Ἔχει πολλά, πολλά...

Ἄνθος τῆς Ἄνδρου

302. Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

Πόσοι, μὰ πόσοι πέσανε
Σ' αὐτὸ τὸν ποταμό,
Κι' ἀπ' τὰ νερά του βγάλανε
Περίφημο θεό!

Περαστικός

303. Μεταγραμματισμὸς

Ἀπὸ τὴ Γραφὴ σοῦ ἁρπάζω
Κοντὸν ἄνθρωπο σὰ νάνο·
Τρία ποδάρια τοῦ ἀλλάζω,
Πιὸ ψηλὰ τὸν τόνο βάζω
Καὶ τί λὲς πὼς σοῦ τὸν κάνω;
Ὄχι βέβαια ψηλό,
Μ' ἄσπρο καὶ πολὺ γλυκό....

Φώρης Λεβάντες

304. Αἴνιγμα

Μὲ λύνεις εὐκολώτατα,
Φάνει νὰ ξέρῃς μόλις:
Τὸ ἀρσενικό μου τρόφιμο,
Τὸ θηλυκό μου πόλις.

Διαβάτης

305. Ἀστὴρ

* * * Ὁριζοντίως ἀρ-
* * * χαῖος θεός· κα-
* * * θέτως Αὐτοκρά-
* * * Δ * * * τωρ Ρωμαῖος·
* * * διαγωνίως ὀρ-
* * * σειρὰ καὶ μι-
* * * κρὰ πόλις τῆς
Ἑλλάδος.

Καπετὰν Καραπιπέρης

306—307. Μεταμορφώσεις

1.—Τὸ *ὄρος* διὰ 3 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *νῆσος*.

2.—Ὁ *λάρος* διὰ 4 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *πῶλος*.

Δοξασμένο Κρητικόπουλο

308—312. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις: *πόνος, ἄλφα, ἕρπης, Τάγος, Βῆλος.*

Ἥρως τῆς Κισυτάχειας

313. Ἐλλιποσύμφωνον δι' Ἀκροστιχίδος ἐξ ἀντιθέτων.

Τάρχικὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν Ἑλλιποσύμφωνον τοῦ τύπου:

* * * * * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:
Ταπεινός, μέρος, βάθος, κακία, ἀπάντησις, ἀθρόανστος.

Ναυτόπαις τῆς Δόξης

314. Φωνηεντόλιπον

γλσσ—ππτσ
μλ—κκτσ

Μυρσβόλος Ἀνοιξις

315. Γρῖφος

Ἔλλη Κωστῆ! Κωστῆ!
Ξενοι Κωστῆ! Κωστῆ!

Εὐγενὴς Ἱππότης

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς.

316. Mots en Losange

* = Consonne
* * * = Pas bon
* * * * * = Légume
* * * = Meuble
* = Consonne

Vertical. les mêmes

Χρίστος Α. Ρίζόπουλος

317. Épigraphe

C T H D R N E F I
H E A E A T A R D
A C U C I L U O E

Πανταχοῦ Παρὼν

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Ἀσκήσ. τῶν φύλ. 2 καὶ 3. (*)

12. Ἰλιὰς (ὕλη, ἅς.)—13. Σύμη (σῖ, μῖ)—14. Λαύρα—αὔρα.—15. Πόνος Πόρος.

16. Α Θ Η Ν Α 17—21. Διὰ τοῦ Θ: *πόθος, θέα, πάθος, θῦμα, αὖθις.*
Θ Η Ρ Α
Η Ρ Α
Ν Α
Α

22. *Φθόνος*, φόνος, μόνος, μένος, μέσος, *μῖσος*.—23. Ὀσιᾶ—σΤοά, τόνος—νΟτος, σπαθί—σΠιθα, ἀσπίς—πΙσσα=ΤΟΠΙ.—24 Ἐν ἐκκλησίαις αἰνεῖτε τὸν Θεόν.—25. *Μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσεις.* (μηδὲν εἰς ιμ, φορ ἄνω νιδ εἰς εἰ.)—26. Lyon—lion—Léon—Noël.—27 BONAPARTE (Berceau, Opinion, Navigateur, Accorder, Parvenu, Association, Revendir, Temple, Evolution.)

28. Ἀντίο (ἀντί, ὁ.)—29. Σουρῆς (σοῦ, ρίς.)—30. Θήρα—Θήτα.—31. Τὸ αὐγό.

32. ΦΑΛΑΡΙΣ 33—37. Διὰ τοῦ Μ: *μόλις, κάλαμος, τόμος, μηρός, ὁμοῦ.*—38.
Τ Α
ΚΑΜΗΛΟΣ
ΡΟ ΡΩ
ΤΣ ΜΝ ΚΡΟΝΟΣ—
Ο Ο ΚΑΛΜΟΣ
Σ Σ (Κρίνον, ΡΑδάμανθυς, ΟὐΔείς, ΝοέΜβριος, ΟμηρΟς, ΣκῦροΣ.)—39. Οὐδεὶς ἐλεύθερος ἑαυτοῦ μὴ κρατῶν.—40. *Εὐχῆς δικαίας οὖν ἀνήκοος Θεός.* (ἐφ' χ' εἰς δικ, ἐάσου κάνει, κοῶς θε ὡς.)—41. LampEtaiNimeSavoN (lampe, étain, Nîmes, Savon).

(*) Τοῦ 1ου φύλλου ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ *21ον*

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς ἕξη: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος καὶ 20ός. Ἕκαστος τόμος δρ. *15*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *16* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *20* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1923) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 30 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος, δρ. *47* καὶ ρραμμένος δρ. *50*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *2* ὁ ἄρραφος καὶ δρ. 5 ὁ ρραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *12*,—εἴτε ἄρραφος, εἴτε ρραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 4, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 40 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ πλάγια δὲ στοιχεῖα λεπ. 50 καὶ μὲ κεφαλαῖα λεπ. 70
Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμὴ 2.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΔ'—586)

ΚΟΜΗ ΦΟΙΝΙΚΑ, δέχομαι. Διεύθυνσις; ΣΕΜΙΡΑΜΙΣ

(ΚΔ'—587)

Κόμη Φοίνικα, νομίζω ὅτι ὁ εὐρύτερος καταρράκτης εἶναι ὁ Νιαγάρας. ΑΣΤΡΑΠΗ

(ΚΔ—588)

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

Ἐστείλαμε 140 ψήφους: 80 διὰ τὸ Ἱερὸν τῆς Ἐλευθερίας καὶ ἀνὰ 10 δι' Ἐπαναστάτην τοῦ 1922, Θρύλον Ἑλληνισμοῦ, Χειμαρρον, Θρῆνον Μάνας, Πικρὴ Σκλαβιά, Πρόμαχον Ἐλευθερίας.

(ΚΔ'—589)

Θρῆνος Μάνας, Ἡρωϊκὴ Φέρα, σᾶς ἐφήφισα· ἔλαβα Μ. Μ. Ἐστειλα. ΣΚΙΑ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

(ΚΔ'—590)

Διαπλασοκούλες. Διαπλασόπουλα, ἀλληλογραφῶ. Τὸ καλύτερο γράμμα θὰ βραβευθῇ.—ΠΛΑΤΑΝΟΣ. Ἀρμενοπούλου 61, Θεσσαλονίκη.

(ΚΔ—591)

Ποιά, ποιὸς θὰ κάνῃ τὴν περιγραφὴ τοῦ κύκνου; Ἡ καλύτερη ἀπάντηση θὰ βραβευθῇ.—ΚΥΚΝΟΣ. Διαδόχου Γεωργίου 58, Θεσσαλονίκη.

(ΚΔ'—592)

ΖΕΣΤΕΣ!!!

Βρὲ παιδιά, καλοκαίριασε καὶ γι' αὐτὸ πετᾶμε τὰ ἀναψυφόρια τῆς *Δάλιας* γιὰ νὰ ξεπροβάλῃ ἡ Δέσποινα Βρυσῆ καὶ τῆς *Ἀντιγόνης* καὶ *Ἰσμήνης* γιὰ νὰ φανοῦν τὰ ἀδερφάκια Ἑλένη καὶ Κούλα Ἀναστασιάδου.
ΜΑΓΚΑΣ καὶ ΑΛΛΑΝΗΣ

(ΚΔ'—593)

Νεφέλη, Μπαγιαντέρα, Μακεδονοπούλα, Τριανταφ. Μπουκετάκι, ἀλληλογραφοῦμε; Δ)σις: (ΚΔ—593).
Σεμίραμις, ἔλαβα· εὐχαριστῶ θερμότατα· ἔγραψα ἀμέσως· περιμένω κάρταν σας. *Ἀπόγονος τοῦ Πύρρου*

(ΚΔ'—594)

Εἰσερχόμενος στὸ Διαπλασόκοσμο ἐγὼ ὁ νέος *Τσάν* χαιρετῶ ὅλες καὶ ὅλους. Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω c. p. μὲ μεγάλα Διαπλασόπουλα καὶ Διαπλασοπούλες. Γράψατε: Δ)σις Boîte Postale 435, Pour TITAN (Διὰ Ἱππότην τῆς Σεβίλης·) Alexandrie (Egypte).
ΙΠΠΟΤΗΣ ΤΗΣ ΣΕΒΙΛΗΣ

(ΚΔ'—595)

Ὁ Σύλλογος «ΣΥΜΦΙΑΙΩΣΙΣ» εὐχεται εἰς τὰ Διαπλασόπουλα καλὴν Πάσχα.

(ΚΔ'—595)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΟΜΟΝΟΙΑ,,

Διαγωνισμὸς Α'.—Προκηρύσσεται διαγωνισμὸς Γραμ)σήμων, Κάρτ-ποστάλ, Διηγήματος, Ποιήματος (ἐλευθέρα ἐμπνευσις). Ἔραβεῖα (ἀνὰ 3. Προθεσμία δίμηνος. Συμμετοχὴ 50λεπτος. Δ)σις: Ἀν. Βουγιούκας (Σύλλογον), Καλάμας.

(ΚΔ'—596)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΟΜΟΝΟΙΑ,,

Ἀρχαιρεσίαι: Ἐξελέγησαν Πρόεδρος: Υἱὸς τῶν Κεραυνῶν, Ταμίας: Κύφ-Σίμος, Γραμματεύς: Ἀνδ. Βουγιούκας. Ζητοῦνται μέλη καὶ ἀντιπρόσωποι. Δ)σις ἡ ἄνω.

(ΚΔ'—597)

"ΤΥΦΩΝ,,

Πρὸς τὸν Σύλλογον «Τυφῶνα»
Ποῦ φωνάζει ν' ἀπελήσῃ
τοὺς ἀνδρείους στρατηγοὺς
καὶ θαρρεῖ τὸν ἑωυτό του
μεγαλύτερο ἀπ' αὐτοὺς!

(ΚΔ'—598)

"ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ,,

ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ «ΒΥΡΩΝΟΣ». Κάθε πέντε γραμ)σημα λογίζονται ἕνας κλῆρος. Προθεσμία δίμηνος. Βραβεῖα ἑπτά. Δ)σις: Βεϊνόγλου, Ἀβέρωφ, Γ, Ἀθῆναι.

ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΟΛΟΙ ΚΑΙ ΟΛΕΣ
ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

(ΚΔ'—600)

Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν ἀναγράφων καρτῶν. Προθεσμία δίμηνος, βραβεῖα δύο, συμμετοχὴ 1,50. Δ)σις: Πλαταρίδην, Σιδηροκαστρον.
Ὑπνάρα, Σωπνοπούλι

(ΚΔ'—601)

Τρέχοντας μπαίνω στὸ κομψὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως καὶ χαιρετῶ ἅπαντας. *Σωπνοπούλι*

(ΚΔ'—602)

Πεταλούδα, εὐχαρίστως· ἡ συμμετοχή σου στὸ διαγωνισμό μου τιμή μου. Δ)σις: Πλαταρίδην. Σιδηρόκαστρον.
Ὑπνάρα

(ΚΔ'—603)

Λαμπρὲ *Ἀστήρ*, ἀνταλλάσσουμε Μικρὰ Μυστικά; *Λαμπρὸς Ἥλιος*

(ΚΔ'—604)

Σεμίραμις, ἔστειλα· περιμένω. Ἀγαπητή μου Πανταχοῦ Παρὼν σοῦ εὔχομαι καλὸ Πάσχα. ΜΑΓΙΣΣΑ

(ΚΔ'—605)

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ "ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ,,

ΣΜΥΡΝΗ, ΦΑΣΟΥΛΗ, Ν ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ΕΝΔΟΞΕ ΠΟΛΕΜΙΣΤΑ, ΠΙΣΤΙΣ-ΠΑΤΡΙΣ, ἐλάβομεν σᾶς εὐχαριστοῦμεν.

(ΚΔ'—606)

ΣΥΝΘΗΜΑ ΟΛΩΝ Ο Β' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΜΑΥΡΗΣ ΣΚΙΑΣ» (ΚΔ'—485).

(ΚΔ'—607)

ΜΑΓΚΑ, ΑΛΛΑΝΗ, καλῶς ὡρίσατε! γιατί νὰ φυλαχθοῦμε; τὰ κορίτσια δὲν τὰ φοβόμαστε!
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΝΕΙΡΟ

(ΚΔ'—608)

Ἀνταλλάσσω καλλιτεχνικὲς c. p. καὶ Μ. Μ. Στείλατε: Dem. Antonopoulos, Attarine 102, Alexandrie (Egypte). ΤΑ·Υ·ΓΕΤΟΣ

(ΚΔ'—609)

ΖΗΤΩ Η «ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΣΗ»! Τ. Ξ.

(ΚΔ'—610)

Μακεδονοπούλα, τί γίνεσαι; μὲ θυμᾶσαι; Ἀγχνά, βλέπω, περνᾶ ἡ συντροφιὰ Σταυρούδη ἀπὸ τὸ δρόμο σαῖς.
Νικόλας Πάπακ., *Φαύστα*=Ἕλλη Δεμενίδου. Εὐχαριστῶ διὰ σύστασιν *Μακεδονοπούλας*=Πέπη Φορμόζη.
Ὅσοι ἢ ὅσες ἐπιθυμοῦν νὰ ἀλληλογραφήσωμε νὰ στείλουν: Ἰάκωβον Λαμπρίδην, Ἐγνατίας 365, Θεσσαλονίκην. ΥΙΟΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχ. 2,50 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

τυπογρ. Π. Γ. ΜΑΚΡΗ & Σια-ΣΟΦΟΚΛ. 3